

KOULUTUSKUNTAYHTYMÄ
BRAHE

Talousarvio vuodelle 2024
ja taloussuunnitelma
vuosille 2025–2026

Sisällysluettelo

1	YLEISTÄ	3
1.1	Kuntayhtymän johtajan katsaus	3
1.2	Jäsenkunnat, päätösvalta ja kuntien edustajat	5
1.3	Väestö	6
1.4	Henkilöstö ja organisaatio	7
2	TAVOITTEET	9
2.1	Yleistavoitteet	9
2.2	Toiminnalliset tavoitteet	9
2.3	Tukipalvelut.....	17
2.4	Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2022	19
3	KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN TALOUS (2022 – 2024)	25
3.1	Talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaperusteet	25
3.2	Koulutuskuntayhtymän rahoitus ja sen muutokset	25
3.3	Koulutuskuntayhtymä Brahen toimintatulot ja toimintamenot	26
3.4	Tilikauden yli/alijäämä.....	30
3.5	KT-, tulos - ja rahoituslaskelmat sekä investoinnit	30

1 YLEISTÄ

1.1 Kuntayhtymän johtajan katsaus

Toisen asteen ja korkea-asteen koulutuksen merkitys Raahen seutukunnan elinvoiman kehittämisessä sekä osaavan työvoiman saatavuudessa on merkittävä. Raahen seutukunnan toisen asteen oppilaitokset ovat laatineet yhteisen toisen asteen koulutusstrategian, jonka myötä edistetään oppilaitosten välistä yhteistyötä, kehitetään opiskelijoiden ja yritysten koulutuspalveluita sekä vahvistetaan alueen elinvoimaa. Koulutuskeskus Brahessa toisen asteen, korkea-asteen ja yritysten yhteistyötä kehitetään edelleen valtakunnallistakin kiitosta saaneella Monikampus-alustamalla. Toimintamallin avulla alueelle on saatu huomattava määrä uusia korkeakoulutuksia yhteistyössä Kajaanin ammattikorkeakoulun kanssa ja väyläopintoja on luotu useiden eri korkeakoulujen kanssa mm. OAMK, Centria, KAMK, Lapin AMK ja SAMK. Tutkimus- ja kehittämissyhteistyöstä tehdään ammattikorkeakoulujen lisäksi myös Oulun yliopiston kanssa. Väyläopintoja on jatkossa tavoitteena rakentaa ammattikorkeakoulujen lisäksi myös yliopistojen kanssa.

Viimeisten vuosien aikana ammatilliseen koulutukseen on kohdentunut huomattava määrä toiminnallisia ja rahoituksellisia uudistuksia. Koulutuskeskus Brahe on pyrkinyt reagoimaan muutoksiin ennakoiden ja ammatillisen koulutuksen järjestämisedellytyksiin on tullut huomattavasti monimuotoisuutta. Ammatillisen koulutuksen rahoitukseen on tehty edellisellä hallituskaudella merkittäviä muutoksia, ja rahoitus on jakautunut useaan eri mittaristoon. Rahoituksen osittainen hajanaisuus on koettu haasteelliseksi ja nykyinen hallitus on perustanut ammatillisen koulutuksen hallitusohjelmakirjausten valmistelun seurantaryhmän. Hallitusohjelmakirjausten tavoitteena on uudistaa ammatillisen koulutuksen rahoitusmallia sekä toiminnanohjausta. Mahdollisten rahoitusuudistusten tarkasta aikataulusta ja toimeenpanosta ei ole vielä tarkkaa tietoa, mutta niiden oletetaan kohdentuvan ammatillisen koulutuksen rahoitukseen pääosin vuodesta 2026 lähtien, osittain mahdollisesti jo aiemmin. Koulutuskuntayhtymässä valmistaudutaan ennakoiden mahdollisiin muutoksiin. Koulutuksen järjestäjinä kannamme huolta ammatillisen koulutuksen rahoituksesta ja sen riittävydestä takamaan sekä opetuksen että riittävät tukitoiminnot niitä tarvitseville opiskelijoille. Tukea ja erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrä on kasvanut vuosittain. On positiiivista, että nykyisessä hallitusohjelmassa tuentarve on nostettu esille ja siihen kohdennetaan hallituskauden aikana myös erillisrahoitusta. Lisäksi oppivelvollisuusiän laajentumisen käytännön toteuttaminen vaatii edelleen hyvää alueellista yhteistyötä kaikkien toimijoiden kesken.

Nykyisen hallituskauden tavoitteena on vahvistaa ammatillisen koulutuksen laatua ja vaikuttavuutta. Tavoitteena on, että opiskelijat suorittavat opintoja, valmistuvat ja työllistyvät tai siirtyvät jatko-opintoihin valmistumisen jälkeen. Etenkin aikuisopiskelijoiden osalta tavoitteena on opiskelijoiden tutkintoja pienempien osaamiskokonaisuuksien suorittaminen, joilla voidaan vastata ketterästi ja nopeasti jatkuvan oppimisen vahvistamiseen ja alueelliseen työvoimatarpeeseen. Hallituksen tavoitteena on turvata erityisesti oppivelvollisuuskoulutuksessa olevien ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden oikeus riittävään lähiopetuksen määrään, työpaikkaohjaamiseen sekä tarvittavaan oppimisen tukeen. Lisäksi tavoitteena on ammatillisen koulutuksen ja elin-

keinoelämän yhteistyön vahvistaminen, jotta ammatillinen koulutus vastaisi paremmin työelämän tarpeisiin. Hallituksen tavoitteena on uudistaa koulutuksen tarjontaa vastaamaan nykyistä paremmin työelämän tarpeisiin, vienti- ja teollisuusmaakuntien tarpeet huomioiden. Osaajatarpeen varmistamiseksi hallituksen tavoitteena on lisätä englanninkielisten opintosisältöjen tarjontaa sekä edistää koulutus- ja oppisopimusten käyttöä. Tuen tarpeen kasvun myötä tavoitteena on yhtenäistää ja selkeyttää oppimisen tukea.

Koulutuskuntayhtymä Brahessa valmistaudutaan mahdollisiin hallitusohjelmakirjausten toimeenpanoon ja käytännön toteutukseen sekä työ- ja elinkeinoelämän osaajatarpeisiin vastaamiseen. Raahen seutukunnan elinkeinoelämän näkökulmasta eletään mielenkiintoisia aikoja. Raahen seudun elinkeinorakenne on isojen mahdollisuuksien edessä (vihreä siirtymä, kiertotalous ja vähäpäästöinen energia). Raahen alueelle kohdentuu valtakunnallisesti merkittävimmät puhtaan energian investoinnit mm. SSAB:n fossiilivapaa energijärjestelmä, vetyklusteri, Perämeren merituli, maatuli ja aurinkoenergia. Brahen koulutustarjonta on avainasemassa vihreän siirtymän osaajien ja mm. tuulivoima- ja vetyalan osaajien kouluttamisessa.

Koulutuskuntayhtymä Brahen strategian mukaisesti Koulutuskeskus Brahe on rohkea jatkuvan oppimisen ja tulevaisuuden työelämäosaamisen rakentaja. Teemme tiivistä yhteistyötä alueen yritysten kanssa ja kehitämme palveluitamme vastaamaan työelämän yhä nopeammin muuttuvia osaajavaatimuksia niin osaamisen kuin koulutuksen joustavuuden näkökulmasta. Tarjoamme opiskelijoillemme jatkuvan sisäänoton avulla yksilöllisten polkujen tuomat mahdollisuudet laadukkaaseen ammatilliseen koulutukseen ja kaksoistutkintoon sekä polut toiselta asteelta työelämään, yrittäjäksi tai korkeakouluopintoihin. Rakennamme lisäksi yhdessä alueen yritysten kanssa osaajapolkua osaamissoluilla sekä moniosaamiseen tähtääviä uudenlaisia koulutuskokonaisuuksia osana ketteriä ja yrityslähtöisiä koulutuspalveluita.

Koulutuskeskus Brahen koulutuksen vastuualueet on jaettu neljään toimialaan: tekniikkaan, palveluihin, luoviin aloihin ja luonnonvara-aloihin. Kehittämisen painopistealueita tulevat olemaan toimintavuoden 2024 aikana vihreän siirtymän ja uusiutuvan energian ratkaisut, pedagoginen kehittäminen, yrittäjyyskasvatuksen ja Taitaja-toiminnan kehittäminen sekä hyvinvoinnin tukeminen.

Haluamme palvella myös jatkossa opiskelijoita ja työelämäkumppaneitamme joustavalla, ennakoivalla ja laadukkaalla yhteistyöhön pohjautuvalla osaamisella.

Kehittämisterveisin,

Jaana Ritola
kuntayhtymän johtaja, rehtori

1.2 Jäsenkunnat, päätösvalta ja kuntien edustajat

Koulutuskuntayhtymä Brahen jäsenkuntia ovat Pyhäjoen kunta, Raahen kaupunki ja Siikajoen kunta.

Vuoden 2020 alusta voimaan tullut muutos jäsenkuntien määrässä edellytti Koulutuskuntayhtymä Brahen nykyisen perussopimuksen muuttamista muun muassa kuntayhtymän muodostavien kolmen jäsenkunnan omistussuhteiden osalta. Lisäksi kuntayhtymän perussopimusta muutettiin niin, että nykyisin jäsenkuntien valtuustojen sijaan ylintä päätösvaltaa kuntayhtymässä käyttää yhtymävaltuusto. Uusi perussopimus valmistui marraskuussa 2020 ja jäsenkunnat hyväksyvät sen valtuustoissaan vuoden 2020 – 2021 vaihteessa. Uusi perussopimus tuli voimaan tammikuussa 2021.

Yhtymävaltuuston ja yhtymähallituksen kokoonpano 2021–2025

Koulutuskuntayhtymä Brahen ylin päättävä elin on yhtymävaltuusto, joka kokoontui ensimmäisen kerran 4.10.2021. Sen toiminnasta määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

Yhtymävaltuuston kokouksissa on jäsenkunnista yhteensä kolmetoista (13) jäsentä, joiden määrä jakautuu kunnittain seuraavasti:

<i>Pyhäjoen kunta</i>	2
<i>Raahen kaupunki</i>	9
<i>Siikajoen kunta</i>	2
<i>Yhteensä</i>	13.

Jokaiselle yhtymävaltuuston varsinaiselle jäsenelle on nimetty varajäsen. Yhtymävaltuustonjäsenen (varajäsenen) toimikausi on neljä (4) vuotta.

Koulutuskuntayhtymän yhtymävaltuuston varsinaiset jäsenet ja heidän varajäsenensä toimikautena 2021–2025 ovat seuraavat henkilöt:

	Varsinaiset jäsenet	Varajäsenet
Pyhäjoki	<i>Vehkala Antero</i> <i>Nousiainen Matti</i>	<i>Niemelä Päivi</i> <i>Flink Eija</i>
Raahen	<i>Aulakoski Antero (vpj.)</i> <i>Hänninen Katja (pj.)</i> <i>Kastell Harri</i> <i>Kinnunen Oili</i> <i>Mämmelä Mika</i> <i>Oikarinen Matti</i> <i>Pääkkö Meeri</i> <i>Välikangas Saija</i> <i>Åman Antti</i>	<i>Ventonen Heikki</i> <i>Koivula Nelli</i> <i>Kerttula Atso</i> <i>Ylikulju Mirva</i> <i>Huotari Veikko</i> <i>Vikki Jaakko</i> <i>Virta Anna-Liisa</i> <i>Taskila Karoliina</i> <i>Sarajärvi Rami</i>
Siikajoki	<i>Klaavo Helena</i> <i>Mäkisalo Aila</i>	<i>Ruopsa Jukka</i> <i>Niinimaa Marko.</i>

Yhtymävaltuuston puheenjohtajiston toimikaudeksi päätettiin valtuustokauden 2021–2025 alussa 2 vuotta. Uusi yhtymävaltuuston puheenjohtajisto nimetään valtuuston joulukuun 2023 kokouksessa.

Koulutuskuntayhtymä Brahen yhtymähallitus johtaa koulutuskuntayhtymää ja sen hallintoa. Yhtymähallitus valvoo koulutuskuntayhtymän etua ja edustaa yhtymää. Yhtymähallituksen tehtävistä ja päätösvallasta määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

Yhtymähallituksen kokouksissa on kunnista yhteensä kymmenen (10) jäsentä, joiden määrää jakautuu kunnittain seuraavasti:

<i>Pyhäjoki</i>	<i>1</i>
<i>Raahe</i>	<i>7</i>
<i>Siikajoki</i>	<i>2</i>
<i>Yhteensä</i>	<i>10.</i>

Jokaiselle yhtymähallituksen varsinaiselle jäsenelle on nimetty varajäsen. Hallituksenjäsenen (varajäsenen) toimikausi on neljä (4) vuotta.

Koulutuskuntayhtymän hallituksen varsinaiset jäsenet ja heidän varajäsenensä toimikautena 2021–2025 ovat seuraavat henkilöt:

	Varsinaiset jäsenet	Varajäsenet
Pyhäjoki	<i>Haapakoski Mika</i>	<i>Koskela Mikko</i>
Raahe	<i>Pasi Parkkila (pj.) Hautamäki Jaana Kananen Auli Laine Mauri Rautio Risto Tuovinen Annekristiina Äijälä Samuli</i>	<i>Hartikka Jani Niemelä Sari Harju Saija Latomaa Arvo Simomaa Jaakko Palokari Raili Karhu Vesa</i>
Siikajoki	<i>Salmenkangas Riitta-Liisa (vpj.) Niemelä Risto</i>	<i>Petäjämaa Sanna Niinimaa Marko.</i>

1.3 Väestö

Tilastokeskuksen uusimman väestöennusteen mukaan Suomessa ei ole arviolta 13 vuoden kuluttua yhtään maakuntaa, jossa syntyy enemmän ihmisiä kuin kuolee. Maamme väkiluvun ennustetaan kääntyvän laskuun vuonna 2034. Ennusteen mukaan nettomaahanmuutto ylläpitäisi väkiluvun kasvua vuoteen 2034 saakka, jolloin maamme väkiluku olisi 5,6 miljoonaa henkilöä. Vuoden 2021 viimeisimmän vuosineljänneksen väestöennusteen mukaan maamme vuoden 2060 väkiluku olisi 5,45 miljoonaa henkilöä. Tilastokeskuksen viimevuosien väestöennusteissa väkiluku vuodelle 2060 on kuitenkin vaihdellut 5,3–6,2 miljoonan välillä.

Tilastokeskuksen mukaan Koulutuskuntayhtymä Brahen toiminta-alueen väestömäärä laskee tulevina vuosina. Väestömäärän laskusta huolimatta toisen asteen koulutukseen hakeutuvien ikäluokkien määrässä ei tapahdu niin merkittäviä muutoksia kuin muualla Suomessa. Brahen toiminta-alueen kuntien väestömääriä ja toisen asteen koulutukseen mahdollisesti hakeutuvien 16 –vuotiaiden nuorien määriä on tarkasteltu taulukoissa 1 ja 2.

Merijärven kunta on edelleen mukana Koulutuskuntayhtymä Brahen toiminta-aluetta koskevissa väestöennusteissa, koska sen asukkaista osa hakeutuu opiskelijaksi Braheen. Taulukon 1 väkiluvut ovat ennusteita lukuun ottamatta vuotta 2023 (Q3/2023), joka perustuu Tilastokeskuksen vuoden 2023 kolmannen vuosineljänneksen toteumatietoihin. Kuntakohtainen väkiluku vuosina 2024–2040 perustuu Tilastokeskuksen väkilukuennusteeseen 31.12.2021, joka on edelleen viimeisin kunnittainen väestöennuste ja se ulottuu vuoteen 2040. Väestöennuste useammalle vuosikymmenelle on toistaiseksi julkaistu kolmen vuoden välein.

Taulukko 1 (Tilastokeskus, väestöennuste Q4/2021 ja toteuma Q3/2023)

Kunta (väkiluku)	Q3/2023	2024	2025	2026	2030	2040
Merijärvi	1 061	1 020	1 006	993	945	826
Pyhäjoki	2 977	2 912	2 879	2 847	2 717	2 454
Raahe	23 844	23 648	23 462	23 272	22 491	20 723
Siikajoki	4 843	4 658	4 574	4 498	4 223	3 791
Yhteensä	33 166	32 238	31 921	31 610	30 376	27 794

Alla olevassa taulukossa 2 on Tilastokeskuksen ennuste Koulutuskuntayhtymä Brahen toiminta-alueelta keskiasteen koulutukseen mahdollisesti hakeutuvien 16 –vuotiaiden nuorten määristä vuosina 2023–2033.

Taulukko 2 (Tilastokeskus, väestöennuste 4Q/2021, 16-vuotiaat)

Kunta	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Merijärvi	14	15	11	21	14	21	17	22	15	17	14
Pyhäjoki	42	46	42	39	37	44	37	32	33	34	25
Raahe	350	342	345	344	355	318	310	284	273	267	226
Siikajoki	67	73	76	67	64	67	64	52	46	51	48
Yhteensä	473	476	474	471	470	450	428	390	367	369	313

1.4 Henkilöstö ja organisaatio

Vuonna 2022 Koulutuskuntayhtymä Brahen palveluksessa työskenteli keskimäärin 156 työntekijää ja vuonna 2023 luku on pysynyt suunnilleen samana. Lukuun sisältyy vakituinen, määräaikainen, kokoaikainen sekä osa-aikainen opetus- ja muu henkilökunta. Opetushenkilökunnan määrä on 88 henkilöä ja muun henkilökunnan määrä 57 henkilöä. Opetushenkilökunnan määrästä kertovassa luvussa (88) ei ole mukana satunnaisia sivutoimisia tuntiopettajia, joita kuntayhtymässä työskentelee keskimäärin 11. Heistä kolme työskentelee tekniikan aloilla, yksi luovilla aloilla/medialla

ja 7 luonnonvara-aloilla Ruukissa. Määräaikaiset sivutoimiset tuntiopettajat huomioituna opetushenkilökunnan määrä on 99 henkilöä. Brahen henkilökunnan ennakoitaan pysyvän nykyisellään tai laskevan hieman vuonna 2024.

Koulutuskuntayhtymä Brahessa henkilöstösuunnittelu on keskeisessä roolissa. Koulutuskuntayhtymässä tehdään toiminto- ja toimialakohtaista henkilöstösuunnittelua ajallisesti yhtä aikaa taloussuunnittelun kanssa siten, että se ei ole irrallista, vaan on mukana kuntayhtymän jokapäiväisessä toiminnassa. Perusajatuksena henkilöstösuunnittelussa on huomioida kaikki ne vaihtoehdot, joiden avulla kuntayhtymässä varmistetaan oikea ja riittävä osaaminen sekä oikein resursoitu henkilöstö. Tavoitteena on huolehtia, että kuntayhtymässä on oikeanlaista osaamista, oikeassa paikassa, oikeaan aikaan.

Koulutuskuntayhtymä Brahessa tärkeäksi koettuja arvoja ovat opetushenkilökunnan, muun henkilökunnan ja opiskelijoiden työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä heidän tukemisensa oman työnsä suunnittelussa ja kehittämisessä. Tavoitteena on, ettei kenenkään työntekijän työmäärä kasva kohtuuttomaksi ja että työtehtävät suhteutetaan henkilön koulutustaustaan ja osaamiseen. Työhyvinvoinnin ja työssä jaksamisen kannalta esimerkiksi opettajien työaika suunnitellaan niin, että vuosityöaika ei ylittäisi merkittävästi 1 500 tuntia. Työhyvinvointiin, työssä jaksamiseen, oman työn suunnitteluun sekä kehittämiseen panostamalla henkilökunnan ja opiskelijoiden hyvinvointi paranee ja sairaspöissaolot vähenevät.

Koulutuskuntayhtymä Brahessa panostetaan työntekijöiden hyvinvointiin. Kuntayhtymä tukee työntekijöiden kulttuuri- ja liikuntatilaisuuksiin osallistumista SmartumPay -sovellukselle ladattavien liikunta- ja/tai kulttuuriedun muodossa. Edun arvo on 250,00 euroa vuodessa työntekijää kohden. Koulutuskuntayhtymässä otettiin käyttöön kesäkuussa 2022 henkilökunnalle tarkoitettu työsuhdepyöräetu, joka on yksi keino huolehtia työntekijän terveydestä. Brahessa mahdollistettiin henkilökunnalle etätöiden tekeminen enintään kolmena päivänä viikossa 1.8.2022 alkaen. Henkilöstölle järjestetään myös toimintavuoden aikana erilaisia työhyvinvointia ja työssäjaksamista tukevia tapahtumia ja arkityötä tukevia hyvinvointitekoja.

Koulutuskuntayhtymä Brahen jokaiselle työntekijälle järjestetään vuosittain esihenkilön ja alaisen välillä käytävä onnistumiskeskustelu, jossa luodaan yhteinen näkemys siitä, mihin ollaan menossa ja millaisia tavoitteita ja keinoja matkalla tarvitaan. Keskusteluissa työntekijällä on mahdollisuus vaikuttaa omaan työhön, kehittämiseen työssä, työssä onnistumiseen ja työhyvinvointiin. Onnistumiskeskustelu on esihenkilölle mahdollisuus auttaa osastoaan ja tiimiään onnistumaan työssään. Opettajien ajantasaisista työelämäosaamista tuetaan ja tavoitteena on, että vakituudessa työsuhteessa olevat opettajat käyvät eri pituisilla työelämäjaksoilla 5 vuoden välein.

Koulutuskuntayhtymä Brahen organisaatorakenne uudistui vuoden 2020 alusta alkaen. Uusi organisaatorakenne palvelee asiakaslähtöistä, tehokasta ja taloudellista ammatillisen koulutuksen järjestämistä muuttuvassa toimintaympäristössä. Koulutuskuntayhtymä Brahe muodostuu yhdestä opetuksenjärjestäjästä, jonka oppilaitosnimi ja markkinoinnillinen toiminimi on Koulutuskeskus Brahe. Koulutuskeskuksella on neljä toimialaa: luonnonvara-ala, luovat alat, tekniikan ala, palveluala, joita johtavat toimialapäälliköt. Alajako tukee Koulutuskuntayhtymä Brahen perustehtävää ja siinä onnistumista. Organisaatiouudistus on merkittävä ja siihen liittyvä toimintakulttuurin muuttaminen edellyttää motivoivaa ja mahdollistavaa sekä kannustavaa henkilöstön johtamista ja esihenkilötyötä. Hyvä henkilöstöjohtaminen on kuntayhtymän keskeinen arvo, joka tuo kilpailuetua.

2 TAVOITTEET

Koulutuskuntayhtymä Brahen toimintaa ohjaa kuntayhtymän hallituksen hyväksymä voimassa oleva strategia sekä kehittämistavoitteet vuosille 2022–2025. Kuntayhtymän strategiassa sekä toiminnallisten tavoitteiden määrittelyssä on huomioitu 1.1.2018 voimaan astuneen lakiuudistuksen ja ammatillisen koulutuksen reformin tuomat uudistukset, 1.8.2021 voimaan astuneen oppivelvollisuuden laajentumisen, 1.1.2022 voimaan astuneen rahoitusuudistuksen sekä 1.8.2022 voimaan astuneen TUVA-koulutuksen tuomat uudistukset. Nykyinen hallitus on käynnistänyt ammatillisen koulutuksen hallitusohjelmakirjausten valmistelun seurantaryhmän. Tavoitteena on ammatillisen koulutuksen rahoitusmittariston selkeyttäminen sekä vaikuttavuuden lisääminen. Käynnissä olevan selvitys- ja valmistelutyön mahdolliset muutokset eivät kohdenna vielä vuoden 2024 rahoitukseen. Toiminnallisesti valmistaudutaan hallitusohjelmassa esitettyihin tavoitteisiin ja toimenpiteisiin.

2.1 Yleistavoitteet

Opetus- ja kulttuuriministeriö päättää vuosittain kunkin koulutuksen järjestäjän tulevan vuoden tavoitteellisten opiskelijavuosien ja rahoituksen määrän. Lisäksi vahvistetaan kunkin koulutuksen järjestäjän tulevan vuoden suoritusrahoituksen perusteena käytettävät suoritelmäärät. Ministeriön tämänhetkisen aikatauluarvion mukaan koulutuksen järjestäjät saavat varainhoitovuoden 2024 suoritepäätöksen joulukuun puolivälissä. Ministeriö on varannut oikeuden tarkastella tulevien suoritepäätösten osalta aikaisempien vuosien opiskelijavuositoteutumia sekä muita rahoituksen mittareita.

Opetus- ja kulttuuriministeriön päätöksen pohjalta järjestämisluvan vähimmäisopiskelijavuosien 890 lisäksi koulutuskuntayhtymän suoritepäätöksellä jaettavat tavoitteelliset opiskelijavuodet olivat vuonna 2023 yhteensä 1071 opiskelijavuotta. Kuntayhtymän opiskelijavuosikertymä on ylittänyt tavoitteellisten opiskelijavuosien määrän joka vuosi reformin voimaantulon jälkeen. Koulutuskuntayhtymän vuoden 2023 tavoitteelliset opiskelijavuodet ovat arvion mukaan n. 1115 opiskelijavuotta. Koulutuskuntayhtymä on hakenut vuodelle 2024 maltillista korotusta opiskelijavuosien määrään (1150). Päätös vuoden 2024 tavoitteellisista opiskelijavuosista saadaan vasta kuluvan vuoden 2023 lopussa, joten sen vuoksi tavoitteellisten opiskelijavuosien toteutuma-arviointi tehdään vuoden 2023 toteumaennusteen pohjalta (n. 1115 opiskelijavuotta).

2.2 Toiminnalliset tavoitteet

Koulutuskuntayhtymä Brahen strategian mukaisesti Koulutuskuntayhtymä Brahen tavoite on tarjota asiakkaille laadukkaita ja joustavia koulutusmahdollisuuksia, joiden pohjalta asiakas työllistyy, siirtyy jatko-opintoihin tai aloittaa yritystoiminnan. Koulutuskuntayhtymä Brahen strategian ytimessä on tiivis yhteistyö alueen yritys- ja elinkeinoelämän kanssa. Toimintamme perusta on asiakaslähtöisyys ja joustavuus. Kaikkien koulutusalojen suunnittelussa huomioidaan työelämän osaajatarpeet ja suunnittelu tehdään yhteistyössä alan työelämätoimijoiden kanssa.

Vuoden 2024 tavoitteena on kehittää opiskelijoiden opintojen suorittamisen edellytyksiä sekä vähentää keskeytyksiä. Pääpainona on opiskelijoiden työllistymisen ja jatko-opintoihin sijoittumisen kehittäminen mm. väyläopinto- ja työllistymisväyliä kehittämällä. Ta-

voitteena on, että kaikille koulutusaloille saadaan luotua toimivat väyläopinnot eri korkeakoulukumppaneiden kanssa. Samaten työllistymisen mahdollisuuksia kehitetään sekä opintojen aikaisella että opintojen jälkeisellä ura- ja opinto-ohjauksella, koulutus- ja oppisopimuskoulutuksen kehittämällä, työllistymispoluilla ja osaamissoluilla sekä aktiivisella vuoropuhelulla alueen yrityselämän kanssa. Koulutustarjontaa kehitetään siten, että perustutkintojen rinnalla ammatti- ja erikoisammattitutkinnot tarjoavat osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia kokeneemmille työntekijöille ja tutkintoja pienempiä osaamiskokonaisuuksia kehitetään osaksi palvelutarjontaamme. Kuntayhtymässä aloitetaan myös englanninkielisen koulutuksen / tutkintojen tarjoamisen mahdollisuuksien selvitystyö. Tavoitteena on, että jatkossa kuntayhtymässä voitaisiin tarjota myös englanninkielistä koulutusta osaajatarpeen vahvistamiseksi. Koulutuskuntayhtymässä turvataan erityisesti oppivelvollisten riittävä lähiopetuksen määrä ja kehitetään samalla muitakin oppimisympäristöjä monipuolisen osaamisen hankkimisen mahdollistamiseksi. Tukea tarvitsevien opiskelijoiden määrä on kasvanut, joten kuntayhtymässä kehitetään jatkuvasti myös tukitoimia erilaisten opiskelijoiden avuksi. Uutena toimintatapana pilotoidaan ammatillisen opinpajat eri koulutusaloille.

Koulutuskuntayhtymä Brahen voimassa olevan strategian mukaiset arvot ja visio:

Visio:

Koulutuskeskus Brahe on rohkea jatkuvan oppimisen ja tulevaisuuden työelämäosaamisen rakentaja.

Arvot:

- Edelläkävijä
 - Aktiivisuus ja halu kehittyä ja kehittää omaa työtä ja organisaatiota. Ennakoidaan tulevaisuuden osaamistarpeet ja tehdään tiivistä yhteistyötä työelämän kanssa, jotta muuttuvat trendit saadaan nopeasti mukaan toimintaan ja koulutukseen. Vahvistetaan osaamiskosysteemiajattelua ja kokeillaan uusia yhteistyömahdollisuuksia yllättävienkin tahojen kanssa.
- Ketterä
 - Reagoidaan nopeasti omassa työssä ja organisaationa toimintaympäristön muutoksiin sekä asiakkaiden tarpeisiin. Tartutaan mahdollisuuksiin ratkaisukeskeisesti jatkuvan parantamisen ja kokeilukulttuurin periaatteiden mukaisesti.
- Moniosaava
 - Moniosaava henkilöstö ohjaa opiskelijasta moniosaavan tekijän. Huomioidaan jo olemassa oleva osaaminen ja sitoudutaan aktiivisesti kehittämään omaa osaamista kaikissa työtehtävissä. Kehitetään osaamisen jakamista ja täydennetään toistemme osaamista. Vahvistetaan alojen välistä yhteistyötä ja tutustutaan aktiivisesti eri aloihin ja tehtäviin. Henkilöstön moniosaaminen luo hyvän pohjan opiskelijoiden moniosaajuuteen.

- Välittävä
 - Toisista välittävä yhteisö, joka antaa tilaa yksilöille, uusille toimintamalleille ja uuden luomiselle. Luodaan positiivista ilmapiiriä ja huomioidaan toiset arjessa. Kehitetään Brahen kestävän kehityksen ja vihreän siirtymän mahdollisuuksia.

Strategian mukaiset kehittämislinjat:

- Vaikuttava asiakaskokemus
- Jatkuva oppiminen ja uudistuminen
- Vihreä siirtymä ja uusiutuva energia
- Työhön johtava maahanmuutto
- Hyvinvointia tukeva kouluarki

Kehittämislinjojen toimintaa tuetaan Koulutuskeskus Brahen kehittämistiimeillä.

Kehittämislinjojen tavoitteet jakaantuvat viiden pääteeman alle, jotka ovat:

1. Asiakaskeskeinen Brahe
2. Pedagoginen Brahe
3. Laadukas Brahe
4. Osaava Brahe
5. Tuloksellinen Brahe

Opiskelijapalvelut ja opiskeluhoito

Koulutuskuntayhtymän opiskelijapalveluiden tiimi on työstänyt suunnitelmia opiskeluhoitoon ja tukitoimien tarpeisiin. Kuluneena vuonna on päivitetty lakisääteinen opiskeluhoitosuunnitelma, jonka kuntayhtymän hallitus on hyväksynyt ja lisäksi päivitetään päihdestrategia. Prosessikuvaukset opinto-ohjaukseen, erityisopetuksen järjestämiseen ja opiskelijahyvinvoinnin tukemiseen on laadittu yhteistyössä yhteisöllisessä opiskelijahuoltoryhmässä. Suunnitelmat ja prosessikuvaukset on hyväksytty johtoryhmässä ja niitä päivitetään tarpeen mukaan. Tavoitteena on yhtenäistää käytäntöjä koulutuskuntayhtymän yksiköissä, jotta taataan tasavertaiset palvelut kaikille opiskelijoille.

Opiskeluhoitosuunnitelma on tehty voimassa olevan Oppilas- ja opiskelijahuoltolain (1287/2013) sekä lakia koskevien muutosten (377/2022) ja OPH:n määräyksen OPH 4609-2022 mukaisesti. Opiskelijahuollon kokonaistarvetta arvioidaan kouluterveyskyselyn, opiskelija- ja henkilöstöpalautteen sekä huoltajien palautteiden pohjalta. Lain velvoittama yhteisöllinen ja yksilökohtainen opiskelijahuolto kuvataan tarkasti opiskeluhoitosuunnitelmassa. Opiskeluhoitoon painopisteenä on ennaltaehkäisevä toiminta.

Opiskeluhoitoon kokonaisuuteen sisältyvät opiskeluterveydenhuolto-, kuraattori- ja psykologipalvelut, joiden järjestämisestä vastaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde. Hyvinvointialueen opiskeluhoitoon kuraattori- ja koulupsykologipalvelut kuuluvat kaikille ammatillista perustutkintoa tai TUVAkoulutusta suorittaville opiskelijoille sekä ammattitutkintoa suorittaville oppivelvollisille. Opiskeluterveydenhuollon piirissä ovat oppisopimusopiskelijoita lukuun ottamatta kaikki opiskelijat, joiden opinnot kestävät yli 2 kuukautta (Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013, 3 ja 9§.)

Opiskeluhoito järjestetään monialaisessa yhteistyössä opetustoimen sekä hyvinvointialueen kanssa siten, että siitä muodostuu toimiva ja yhtenäinen kokonaisuus. Opiskeluhoitoa toteutetaan yhteistyössä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoito on kaikkien oppilaitoksessa työskentelevien ja opiskeluhoitoon palveluista vastaavien työntekijöiden tehtävänä. Oppilaitoksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu opiskeluyhteisön hyvinvoinnista.

Opinto-ohjaus auttaa opiskelijaa suunnittelemaan omaa opintopolkuaan, tukee häntä opintojen eri vaiheissa ja kehittää hänen valmiuksiaan tehdä koulutusta ja elämänuraa koskevia suunnitelmia ja valintoja. Opinto-ohjauksella edistetään opintojen tavoitteellisuuden, suunnitelmallisuuden ja valinnaisuuden toteutumista sekä ehkäistään opintojen keskeyttämistä. Tavoitteena on myös tukea opiskelijan ammatillista kasvua sekä sijoittumista jatko-opintoihin tai työelämään. Opinto-ohjauksen kokonaisuudesta vastaa opinto-ohjaaja, mutta ohjaustyöhön osallistuvat aktiivisesti myös kaikki muut opettajat ja ohjaajat. Vastuuopettaja on ”lähiohjaaja”, joka perehdyttää opiskelijansa koulun käytänteisiin, toimii tiedottajana, edistää ryhmähengen syntymistä, seuraa vastuuoiskelijoiden opintojen etenemistä ja poissaoloja ja osallistuu koulun ja kodin yhteistyöhön. Ammatillinen opettaja ohjaa ja seuraa oman aineensa opiskelua ja tekee yhteistyötä vastuuoiskettajan ja opinto-ohjaajan kanssa.

Koulutuskuntayhtymä Braheassa on saatavilla ammatillista erityisopetusta. Ammatillinen erityisopetus on tarkoitettu opiskelijoille, jotka tarvitsevat opinnoissaan ja jatko-sijoittumisessaan erityistä tukea. Tuen tarpeen syitä ovat esimerkiksi oppimisvaikeudet, psyykkiset tai sosiaaliset ongelmat sekä fyysiset sairaudet. Ammatillisessa erityisopetuksessa opetus toteutetaan integroituna omassa ryhmässä sekä tarvittaessa pienryhmissä. Lisäksi opiskelijoille tarjotaan henkilökohtaista ohjausta ja tukea niin opinnoissa

kuin päivittäisessä elämässä. Erityisopettajan ohjauksessa voi suorittaa myös rästitin jääneitä tehtäviä suunnitelmallisesti ja yksilöllisen tuen avulla.

Kasvatusohjaajan palvelut ovat oppilaitoksen tarjoamia palveluja. Kasvatusohjaajat vastaavat muun muassa Opinpaja –oppimisympäristöjen toiminnasta sekä opiskelijakunta ja –tutor toiminnasta. Kasvatusohjaajien palveluilla on nähty merkittävä ennaltaehkäisevä vaikutus mm. keskeyttämisten vähentämisessä. Ruukin luonto- ja hevoskeskuksella on lisäksi asuntolanohjaaja. Yksiköiden opintojen ohjaus sekä ammatillisten erityisopettajien ja kasvatusohjaajien antamat palvelut toimivat kiinteästi yhteistyössä opiskeluhuoltopalveluiden kanssa.

Oppilaitoksen hyvinvoinnilla tarkoitetaan kokonaisvaltaista tapaa tehdä opetustyötä, kasvattaa nuoria ja kasvaa itse. Hyvinvointia synnyttävään ja tukevaan toimintakulttuuriin kuuluvat avoimuus, turvallisuus, luottamuksellisuus ja yhteisöllisyys. Oppilaitoksen hyvinvointi on yhteisöllistä toimintaa ja laki velvoittaa koko henkilökunnan sitoutumista hyvinvointia tukevaan toimintakulttuuriin. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen oppilaitoksessa vaatii mahdollisuuksien luomista opiskelijoille. Toiminnan rakenteiden ja olosuhteiden tulee olla sellaiset, että ne tukevat opiskelijoiden oppimista ja kannustavat terveyttä edistäviin valintoihin.

Yhtenäisen päihdetoimintamallin taustalla ovat voimassa oleva lainsäädäntö sekä Sosiaali- ja terveysministeriön ja Opetushallituksen suositukset ja ohjeet. Päihteiden ja huumeiden käyttöön puuttumista edellyttävät laillisuus-, kurinpito-, terveys- ja turvallisuussyt. Päihdeongelmien ennaltaehkäisyllä, varhaisella tunnistamisella, hoitoonohjauksella ja kuntoutuksella vähennetään terveyshaittoja, parannetaan työturvallisuutta, vaikutetaan työyhteisön ilmapiiriin sekä parannetaan työn laatua ja tuottavuutta.

Päihdestrategialla tarkoitetaan kaikkia niitä toimintalinjauksia, joiden tavoitteena on opiskelijoiden päihdeongelmien ennaltaehkäisy, niiden havaitseminen ja niihin puuttuminen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa sekä hoitoonohjaus. Päihdestrategian tavoitteena on selkiinnyttää ja yhtenäistää yksiköiden ehkäisevää päihdetyötä. Suunnitelma sisältää toisen asteen oppilaitosten toimintamallin ehkäisevään päihdetyöhön, hyvinvoinnin vahvistamiseen, hoitoonohjaukseen sekä tukitoimien käynnistämiseen. Päihdestrategian toimivuutta arvioidaan parittomina vuosina toteutettavan kouluterveyskyselyn avulla oppilaitosten yhteisöllisissä opiskelijahuoltoryhmissä sekä moniammatillisessa työryhmässä.

Muu ammatillinen koulutus

Muu ammatillinen koulutus toteutetaan elinkeinoelämän tarpeiden mukaisesti koulutuskokonaisuuksina tai täsmäkoulutuksina Raahen Osaamiskeskus Oy:n toimintana. Koulutuksia painotetaan eri alojen työvoimatarpeiden mukaisesti.

Kaksoistutkinto

Koulutuskuntayhtymä Brahessa opiskellessaan opiskelijan on mahdollista suorittaa kaksoistutkinto eli ammatillisen tutkinnon lisäksi myös ylioppilastutkinto. Raahen seutukunnan kaksoistutkintojärjestelmä uudistettiin muutama vuosi sitten, mistä lähtien uudet kaksoistutkinnon suorittajat opiskelevat ns. vaihtojaksojärjestelmässä, joka takaa opiskelijoille sujuvamman kaksoistutkinnon suorittamisen. Toimintavuosien 2024–2025 aikana aloitetaan ristiinopiskelun valmistelu, jossa lukio-opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa lukio-opintojensa rinnalla myös ammatillisia opintoja.

Opiskelijakuntien vaikuttamismahdollisuudet

Tavoitteena on lisätä opiskelijakuntien vaikuttamismahdollisuuksia koulutuskuntayhtymän kehittämisessä. Opiskelijakunnalla on säännölliset tapaamisen kuntayhtymän johtaja, rehtorin sekä kuntayhtymän hallituksen kanssa ja lisäksi opiskelijat antavat säännöllisesti palautetta koulun toiminnasta ja opetukseen liittyvistä asioista. Opiskelijoiden vaikuttamismahdollisuuksia kehitetään mm. työelämäfoorumeissa ja lisäksi erilaisissa työryhmissä on opiskelijajäseniä. Seutukunnan toisen asteen yhteisen strategian mukaisesti aloitetaan seutukunnan yhteinen opiskelijavaikuttajien yhteistyö. Opiskelijakunnan toimintaan kuuluu yhteisöllisyyden ylläpito ja kehittäminen sekä opiskelijoiden edunvalvonta tiimeissä ja toimikunnissa.

Yrittäjyysopinnot

Tulevaisuudessa yhä useamman opiskelijan ennustetaan työllistyvän jossakin työuransa vaiheessa oman yrityksen kautta. Koulutuskuntayhtymä Brahen yrittäjyyspolkuja on kehitetty monialaisesti ja opiskelijat ovat pystyneet suorittamaan uudistuneet yrittäjyysopinnot vuodesta 2020 lähtien. Jokaisen koulutuslallalla opiskelevan on mahdollisuus valita ammatillisina valinnaisina opintoina kaksi eri yrittäjyyden tutkinnon osaa (15+15 osp). Yrittäjäopintojen rinnalla painotetaan kaikilla aloilla yrittäjämäistä asennetta, joka on merkityksellinen kaikissa tulevaisuuden työtehtävissä.

Koulutuskuntayhtymä Brahe on mukana Vuosi yrittäjänä- ohjelmassa eli NYT-toiminnassa. Tavoitteena on, että NYT-toimintaan osallistuu vuosittain aktiivisia, yrittäjyydestä kiinnostuneita opiskelijoita eri aloilta. Suurin osa toimintaan osallistuvista opiskelijoista suorittaa samalla ammatillisten opintojen valinnaisen tutkinnon osan, yrittäjyysopinnot (15 osp). Koulutuskuntayhtymä Brahen opiskelijat kisaavat myös säännöllisesti valtakunnallisten Taitaja-kisojen yrittäjyyslajissa.

Kansainvälisyys

Koulutuskuntayhtymä Brahelle on myönnetty liikkuvuusperuskirja (VET Mobility Charter) vuosille 2021–2027. Tämä mahdollistaa pääsyn säännöllisen liikkuvuusrahoituksen (Erasmus+, KA1) piiriin koko ohjelmakauden ajaksi. Vuosittainen liikkuvuuksien määrä voi vaihdella organisaation tarpeen mukaan.

Liikkuvuusperuskirjan eli niin sanotun akkreditoinnin tarkoituksena on kannustaa oppilaitoksia kansainvälistymisen strategiseen suunnitteluun, ja sen tavoitteena on pitkäjänteinen ja laadukas opiskelija- ja henkilöstöliikkuvuuden suunnittelu ja toteutus.

Vuoden 2022 syksystä lähtien liikkuvuusmäärät ovat palautuneet vaiheittain koronaa edeltäneeseen aikaan. Strategian mukaisesti ohjelmakaudella 2021–2027 on tavoitteena toteuttaa sama määrä liikkuvuuksia suhteutettuna opiskelijamääriin kuin koronapandemiaa edeltävänä aikana.

Yleisesti kansainvälisen toiminnan tavoitteena on opetuksen ja oppimisen laadullinen kehittäminen, tiedotustoiminnan parantaminen sosiaalisen median välineitä käyttämällä, henkilöstön kieli- ja kulttuuritaitojen parantaminen ja alueellisen yhteistyön lisääminen. Toiminta sisältää koti- ja kansainvälisten yhteistyöverkostojen rakentamista ja laajentamista, opiskelija- ja asiantuntijaliikkuvuutta, projektitoimintaa, kieli- ja kulttuuripintoja sekä tukitoimia, joilla edistetään kansainvälisyyskehitystä. Toiminnan avulla opiskelijoita valmennetaan työelämän edellyttämään kansainvälisyyteen ja solmitaan koulutus sopimuksia ja oppisopimuksia ulkomaisten yritysten kanssa. Koulutuskuntayhtymä on mukana myös kansainvälisissä strategisissa kumppanuushankkeissa (Erasmus+, KA2) sekä Euroopan Komission rahoittamassa hankkeessa (Erasmus-LS). Niiden avulla saadaan rahoitusta mm. yritystoiminnan ja opinto-ohjauksen kehittämiseen. Kv-toiminnassa hyödynnetään myös ECVET-järjestelmää.

Yhteistyön keskeisenä toteutusmuotona ovat opiskelija- ja asiantuntijavaihdot. Opiskelijavaihdossa pyritään vastavuoroisuuteen siten, että niin vaihto- kuin vierailevien opiskelijoiden määrä olisi tasapainossa. Kuntayhtymässä tarjotaan kaikilla-aloilla tasa-arvoiset mahdollisuudet kansainvälistymiseen. Tärkeimmät ulkomaiset yhteistyöorganisaatiot sijaitsevat Belgiassa, Espanjassa, Italiassa Irlannissa, Latviassa, Liettuassa, Puolassa, Ruotsissa, Saksassa, Sloveniassa, Slovakiassa, Unkarissa ja Virossa. Opiskelijavaihto on mahdollista kaikilla kuntayhtymän tarjoamilla toimialoilla. Yhteydenpidossa partnereiden ja ulkomaanjaksoilla olevien kanssa hyödynnetään mobiiliteknologiaa ja sosiaalista mediaa.

Hanke- ja kehittämistoiminta

Koulutuskuntayhtymä Brahen toteuttamien hankkeiden budjetit vuodelle 2024 ovat yhteensä 633 155 euroa (kv-hankkeet 112 615 € ja muut hankkeet 520 540 €). Useat haussa olevat hankkeet odottavat vielä rahoittajan päätöstä tai päätoteuttajan budjettilaskelmia, näitä ei ole huomioitu vuoden 2024 talousarviossa.

Vuonna 2024 toteutettavat kansainvälisyshankkeet;

VET Mobility Charter 2023 (Erasmus+, KA1); Tavoitteena on tarjota kaikille kuntayhtymän opiskelijoille ja henkilökunnalle tasa-arvoiset mahdollisuudet kansainvälistymiseen.

Innovative Training Activities for Teachers in Secondary Vocational Education (INTRA) 2022 (Erasmus+ KA2 verkostohanke); The main objective of the project is to develop a training system for VET teachers. The system will be set up in such a way that VET teachers can use it to acquire and develop competences in order to meet the requirements arising in the course of changes in the world of work with regard to digital transformation, agile methods, heterogeneity, interdisciplinary and cross sectoral collaborations and transfer them to contemporary vocational training.

VET2Sustain - Promoting sustainable, inclusive and digital Vocational Education and Training (Erasmus-LS, verkostohanke); The purpose of the VET2Sustain project is to develop cooperation between VET schools, working life and policymakers in European countries to promote and increase the attractiveness of VET. Vocational Education and Training (VET) is a critical component of preparing individuals for working

life. As the needs of the labour market evolve and change, VET must also adapt to ensure that it remains relevant and effective in preparing students for the future of work. The key actions include creating a long-term strategic action plan to maintain the attractiveness of VET. We will also organise national and EU level events to promote VET and to make the Vocational Education more visible and attractive on European level. The project consortium consists of 11 VET education providers, 4 companies and one higher education provider from Finland, Germany, the Netherlands, and Italy with a total of 16 partners.

Muut vuonna 2024 toteutettavat hankkeet:

OPVA HALTUUN (OKM, erityisavustus); Tavoitteena on luoda laajassa ammatillisen koulutuksen järjestäjien verkostossa opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen koulutuskokonaisuus kaikille ammatillisen koulutuksen järjestäjille. Koulutuskokonaisuuden sisältöjen ja tavoitteiden tulee palvella opiskelijan yksilöllisiä tarpeita ja hyödyntää jo luotuja hyviä käytäntöjä opiskeluvalmiuksia tukevien opintojen toteuttamisessa (esim. matemaattiset perustaidot, kielitietoiset menetelmät, S2/R2, yhteisten tutkinnon osien toteutus). Hankkeessa toteutettava kehittämiskokonaisuus tulee toteuttaa siten, että kaikilla ammatillisen koulutuksen järjestäjillä on mahdollisuus osallistua siihen. Hankkeella tuetaan koulutuspoliittisessa selonteossa asetettua jatkuvan oppimisen tavoitetta, jotta mahdollisimman monella olisi valmiuksia opiskella ja suorittaa tutkinto toisella asteella

Tietojohtamisen kehittäminen (OKM, erityisavustus); Avustuksen keskeisinä tavoitteina on parantaa tiedon tuotantoon liittyviä prosesseja, niiden mittaamista ja arvioimista, tiedon analysointiin liittyviä kyvykkyyksiä sekä kansallisten indikaattori- ja tilastotietoihin liittyvää määrittelyä, kehittämistä ja hyödyntämistä ammatillisen koulutuksen järjestämisessä. Hanke toteutetaan kattavana valtakunnallisena verkostohankkeena, jonka osallistajat ovat tunnistaneet nämä kehittämistarpeet.

Hyvinvoivaa kasvua luva-alalla (OPH, verkostohanke); Hankkeen tavoitteena on lisätä hyvinvointia ja tasa-arvoa luonnonvara-alan oppilaitoksissa. Opiskelijoiden hyvinvointiin keskittyminen on tärkeää, sillä sen avulla voidaan torjua arjenhallintaan, mielenterveyteen sekä sosiaalisiin taitoihin liittyviä haasteita, joita korona-aika on osaltaan lisännyt. Hankkeessa näitä tavoitteita toteutetaan muun muassa kehittämällä asuntolatoimintaa, luomalla kohtaavan toiminnan malli, parantamalla oppimisen saavutettavuutta, kehittämällä muualla opiskelevien ohjausta (koso ja opso), edelleen kehittämällä tutortoimintaa sekä eri tasoista opiskelijavaikuttamista ja lisäämällä yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Toimilla pyritään lisäämään kattavasti koko oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä lisäämään näin osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja yhdenvertaisuutta.

Järjestelmät palvelemaan ihmisiä –hanke, JäPI (VVM, yhteishanke); Hankkeen tavoitteena on tuottaa yhteistyössä ohjeet ja toimintamallit laadukkaiden tietoaineistojen tuottamiseen. Lisäksi organisaatiot koulutetaan tuottamaan yhdenmukaisia ja monipuolisesti hyödynnettäviä tietoaineistojen kuvauksia. Hankkeessa koulutetaan organisaation työntekijöitä digitalisaation osaajiksi ja harjoitellaan digitalisaatiota siten, että siitä tulee osa normaalia työkuultuuria.

ProOpetustilat - Opetusmaatilojen ja -metsien kehittämissuunnitelma (MMM, Hiilestä kiinni –ohjelma, verkostohanke); Hankkeessa kartoitetaan opetusmaatilojen ja -metsien tämänhetkiset maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman mukaiset toiminnot ja määritellään kullekin opetusmaatilalle maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman osamista vahvistavat kokeilutoiminnan painopisteet sekä listataan, millaisia TKIO-

yhteistyötä opetusmaatilat ja -metsät mahdollistavat. Hankkeen tuloksena syntyy selkeä käsitys ja työnjako, miten maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman käytänteet näkyvät opetusmaatiloilla ja -metsissä. Kaikille oppilaitoksille luodaan omat vahvuusalueet osana Suomen luonnonvara-alan oppilaitososaamiseksiä.

TOIMI - Toimijuutta vahvistavat askeleet kohti työelämää (ESR+); Hankkeen pääta-voitteena on edistää heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien ihmisten työllistymistä kehittämällä matalan kynnyksen ehjä palvelupolku kohti työelämää. Keskeisimpänä kohtana palvelumallissa on kehittää pitävämpää tukea siirtymävaiheisiin. Hanke toteutetaan Raahen työssäkäyntialueella. Kehittämisessä huomioidaan kuntien erityispiirteet ja -tarpeet. Toimenpiteet kohdistetaan erityisesti työllistävälle aloille. Koulutuksenjärjestäjänä Brahe kehittää ja vahvistaa osaamisen hankkimisen palvelumallia erityistuen tarpeiden näkökulmasta. Kuntouttavan työtoiminnan siirtyminen hyvinvointialueille ja tulossa oleva TE24- uudistus tuovat kohderyhmän palveluihin uusia rajapintoja ja uudelleenjärjestelyjä. Hanke on osaltaan tukemassa ja ennakoimassa myös näitä muutoksia. Hankkeen kehittämistyön pääkohtia ovat: 1. Opiskelu- ja työelämävalmiuksien tukeminen 2. Yksilöllisen ohjauksen tuki 3. Verkostoyhteistyön kehittäminen ja asiakkaan ehjä palvelupolku. Hankkeen pääasiallisena kohderyhmänä ovat Työllisyyden kuntakoelun asiakkaat.

KATI - Kone- ja autotekniikkaa tehostavat innovaatiot (Pohjois-Pohjanmaan liitto, ryhmähanke sekä investointiosio); Hanke vastaa alueen yritysten tarpeeseen saada uutta osaamista, ratkaisuja ja ideoita Pohjois-Pohjanmaan metalli, kone- ja autotekniikan yritysten kehittämiseen ja uudistamiseen liittyen ajoneuvojen ja työkonoiden tulevaisuuden käyttöenergioihin, voimalinjoihin ja sähköistymiseen sekä liikkuvien laitteiden autonomisointiin. Hanke vastaa myös alueen auto- ja työkonetekniikkaa opettavien oppilaitosten tarpeeseen saada ajanmukaistettua ja täydennettyä sähköistykseen ja autonomiseen toimintaan liittyviä oppimisympäristöjä.

Osaajaverkko – osaamisella ja verkostoilla hiilineutraaliin tulevaisuuteen (ESR+, verkostohanke); Hankkeen keskeinen tavoite on osaamisen kohottaminen tulevaisuuden bio- ja kiertotaloudessa sekä digitalisaation hyödyntämiseksi siinä ja näihin liittyvä ilmastoviisaus. Hankkeen toinen perustavaa laatua oleva tavoite on alueen yrittäjien ja oppilaitosten henkilöstön yhteistyön edistäminen. Hankkeen kolmantena tavoitteena on suunnitella toimintamalli yrittäjien jatkuvan oppimisen tukemiseksi ja käytäntölähtöisen, ilmastoviisaan innovaatiotoiminnan kehittämiseksi yhteistyöverkostoissa. Hankkeessa tavoitellaan myös oppilaitosten toiminnan kehittämistä demonstraatioympäristöinä maatilayritysten tuotannon uudistamisessa ja kehittämisessä.

2.3 Tukipalvelut

ICT-palvelut

Koulutuskuntayhtymä Brahen ICT-palvelut on hankittu vuoden 2021 kesäkuusta alkaen Joki ICT Oy:ltä. Se tuottaa asiantuntija-, tuki-, tietoliikenne- ja kapasiteettipalveluja omistajilleen, joita ovat kunnat, niiden konserniyhtiöt ja kuntayhtymät, kuten koulutuskuntayhtymä Brahe. Yhtiön toiminta-alue ulottuu Oulun seudulta Pohjoiseen Keski-Suomeen.

Kiinteistönhoito

Koulutuskuntayhtymän kiinteistönhoito järjestetään pääosin omana tuotantona. Lumityöt on ulkoistettu osittain yksityiselle yritykselle. Kuntayhtymässä toimii osa-aikainen kiinteistöpäällikkö ja kiinteistövastaava, jotka huolehtivat kiinteistöjen kunnossapidosta ja muutostöistä sekä ja määräaikaistarkastuksista.

Kirjanpito- ja palkanlaskentapalvelut

Koulutuskuntayhtymä Brahe siirtyi 1.4.2020 alkaen kirjanpito- ja palkanlaskentapalvelujen osalta Monetra Oulu Oy:n asiakkaaksi yhtäaikaisesti Raahen kaupungin kanssa. Monetra Oulu Oy on talous- ja palkkahallinnon palveluita tuottava, voittoa tavoittelematon, in-house-yhtiö. Sopimussuhteen muodostamiseksi Koulutuskuntayhtymä Brahe merkitsi yhden (1) Monetra Oulu Oy:n osakkeen 720,00 euron merkintähintaan. Osakkuus edellytti lisäksi merkintälistan ja osakassopimukseen liittymissopimuksen allekirjoittamista.

Koulukuljetukset

Nykyisen lainsäädännön mukaisesti koulumatkatuki maksetaan opintotukikeskuksen kautta osana opintotukea koulukuljetusta tarvitseville opiskelijoille.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus perusti vuoden 2019 aikana toimialueelleen alueelliset joukkoliikennetyöryhmät. Raahen seudun alueellinen joukkoliikennetyöryhmä koostuu Pyhäjoen, Raahen ja Siikajoen kuntien toiminta-alueista. Alueellisen joukkoliikennetyöryhmän tehtävänä on kuntien toiminta-alueen joukkoliikenteen suunnitteleminen ja kehittäminen. Koulutuskuntayhtymä Brahe on mukana ryhmässä suunnittelemassa ja kehittämässä opiskelijoidensa koulukuljetuksia.

Laitoshuolto

Laitoshuolto järjestetään omana tuotantona kaikissa yksiköissä. Laitoshuollon tavoitteena on työ- ja opiskeluympäristöjen sekä muiden tilojen pitäminen viihtyisinä, terveellisinä ja turvallisina. Laitoshuolto on osa Koulutuskuntayhtymä Brahen puhtaus- ja kiinteistöpalvelujen tiimiä.

Opiskelijamajoitus

Luonnonvara-alan toimialalla Ruukissa on oma opiskelija-asuntola, jossa on asuntopaikkoja 80 opiskelijalle. Kuntayhtymän muiden oppilaitosten opiskelijat vuokraavat opiskelija-asuntonsa yleensä vapailta vuokramarkkinoilta.

Opiskelija- ja työelämäpalvelut

Kuntayhtymässä toimii opiskelija- ja työelämäpalvelut, jotka vastaavat muun muassa opiskelijoille ja työelämäkumppaneille tarjottavista palveluista ja hoitavat keskeisiä opiskeluun ja koulutukseen liittyviä käytännön asioita.

Ruokahuolto

Tekniikan alan, palvelualan ja luovat/media-alan opiskelijoiden ateriat hankitaan ostopalveluna Raahen kaupungilta. Luonnonvara-alalla Ruukissa on oma keittiö ja ruokahuolto.

Terveydenhuolto sekä kuraattori- ja psykologipalvelut

Opiskelijoiden terveydenhuolto sekä kuraattori- ja psykologipalveluiden järjestämisestä vastaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde.

Varastopalvelut

Kuntayhtymän varastopalvelut on siirretty osaksi oppilaitosten osastojen toimintoja. Toimintaa kehitetään edelleen vuoden 2024 aikana kuntayhtymän materiaalitoimintojen sujuvuuden ja tehokkuuden varmistamiseksi.

2.4 Toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024

Koulutuskuntayhtymä Brahen opetustoiminta jakaantuu neljään toimialaan: tekniikka, palvelut, luovat alat ja luonnonvara-alat. Toiminnalliset tavoitteet on jaettu Koulutuskuntayhtymä Brahen strategian mukaisesti taloudellisiin, osaamiseen, laadullisiin, pedagogisiin ja asiakaslähtöisiin tavoitteisiin. Toiminnallisten tavoitteiden / mittareiden tiedon lähteenä käytetään mm. kuntayhtymän sisäisiä tilastoja / laskelmia, tuloksellisuusrahoituksen vaikuttavuusmittaristoa tai Tilastokeskuksen tilastoja.

Koulutuskuntayhtymän kaikki toimialat tarjoavat opiskelijoille hyvät ja monipuoliset opiskelumahdollisuudet. Kehitämme jatkuvasti opetuksemme ja toimintamme laatua läheisessä yhteistyössä asiakkaiden ja muiden sidosryhmien kanssa. Koulutuskuntayhtymän järjestämislupaa täydennetään tarvittaessa uusilla tutkinnoilla työelämän osaajatarpeiden pohjalta.

Koulutuksen laatua parannetaan opettajien täydennyskoulutuksen, työelämäjaksojen, itse- ja vertaisarviointista saadun palautteen avulla. Henkilökunnan koulutukseen varataan 1–5 päivää per henkilö työtehtävästä ja siihen kohdistuvista muutoksista ja kehittämistarpeista riippuen. Henkilökohtainen koulutustarve ja -suunnitelma sovitaan onnistumiskeskusteluiden sekä siinä tehtävän henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman yhteydessä. Osaamisen kehittäminen voi olla kuntayhtymän yhteisiä koulutus- ja kehityspäiviä tai esimerkiksi henkilön substanssiosaamiseen tai pedagogiseen osaamiseen ja pätevyyksiin tai työhön ja työtehtäviin liittyviin muutoksiin, ohjelmistoihin tai järjestelmiin liittyvää koulutusta. Kuntayhtymä tukee myös henkilöstön omaehtoista kouluttautumista 2 pv / vuosi / henkilö.

Kaikkien toimialojen taloutta hoidetaan kestäväällä ja vakaalla pohjalla. Opiskelija-kohtaiset kustannukset pyritään pitämään valtakunnallisella keskiarvotasolla. Koulutuskuntayhtymän vuoden 2023 tavoitteelliset opiskelijavuodet ovat arvion mukaan n. 1115 opiskelijavuotta. Koulutuskuntayhtymä on hakenut vuodelle 2024 maltillista korotusta opiskelijavuosien määrään (1150). Päätös vuoden 2024 tavoitteellisista opiskelijavuosista saadaan vasta kuluvan vuoden 2023 lopussa, joten sen vuoksi

tavoitteellisten opiskelijavuosien toteutuma-arviointi tehdään vuoden 2023 toteutumaennusteen pohjalta (n. 1115 opiskelijavuotta).

Muu ammatillinen koulutus järjestetään kaikkien toimialojen osalta toiminta-alueen yritys- ja elinkeinoelämän tarpeiden mukaisesti Raahen Osaamiskeskus Oy:n kautta.

Kansainvälisyys on merkittävä osa Koulutuskuntayhtymä Brahen toimintaa. Koulutuskuntayhtymän tavoitteena on, että kaikkien toimialojen ja koulutusalojen opiskelijat ja henkilökunta ovat mukana Erasmus-liikkuvuudessa. Kuntayhtymän kv-toiminnassa huomioidaan vuosille 2021–2027 myönnetty akkreditointi. Samaten toimijaverkostoa vahvistetaan ja varaudutaan kansainvälisyyskasvatuksella toiminta-alueella toteutettaviin teollisiin investointeihin sekä näiden vaatimiin työhön johtavan maahanmuuton koulutusmahdollisuuksien kehittämismahdollisuuksiin. Tavoitteena on myös tiivistää yhteistyötä toiminta-alueemme yritysten kanssa. Kansainvälisyysohjelmassamme merkittävänä osa-alueena on tasa-arvoisuuden lisääminen. Valitsemme ulkomaanvaihtoihin kaikkien alojen opiskelijoita, maahanmuuttajia sekä erityistä tukea tarvitsevia opiskelijoita. Myös kotikansainvälisyys on merkittävässä roolissa kuntayhtymämme kv-toiminnassa.

TOIMINTASUUNNITELMAN TAVOITTEET VUODELLE 2024	TOIMINTASUUNNITELMAN TOTEUMA VUONNA 2024 (esitetään tilinpäätök- sessä)
<p>Asiakaskeineinen Brahe</p> <p>Opiskelijaa palveleva Brahe</p> <ul style="list-style-type: none">- Opintojen suorittaminen läpi vuoden / jatkuvat oppimisympäristöt kaikilla koulutusaloilla.- HOKS:n mukaiset yksilölliset opintopolut.- Asiakaspalautteet: opiskelijat 4,4 ja työelämäkumppanit 4,3 (asteikko 1–5).- Opiskelijoiden osallisuuden kehittäminen ja palautteenannon toimintamallien lisääminen ja pilotointi eri aloille. <p>Työelämäyhteistyössä toimiva Brahe</p> <ul style="list-style-type: none">- Työelämäfoorumien toiminnan vakiinnuttaminen kaikille aloille ja kehittäminen.	

- Oppi- ja koulutussopimuksen hyödyntäminen osaamisen hankkimisessa kaikilla koulutusaloilla. Oppisopimus- ja koulutussopimustoiminnan kehittäminen ja määrän lisääminen vuosittain.
- Ennakointityö on aktiivista ja yrityslähtöistä.
- Brahen vihreän siirtymän osaamiskeskusten suunnittelu ja toiminnan käynnistäminen yhteistyössä alueen yritysten kanssa.
- Moniosaajapolkujen suunnittelu yhdessä alueen työelämän kanssa.

Pedagoginen ja Osaava Brahe

- Kehitetään monimuotoisia osaamisen hankkimisen tapoja mm. lähiopetus, työsalioetus, etä- ja verkko-opetus ja työpäikällä tapahtuva oppiminen. Tavoitteena tekoälyn integrointi osaksi opetusta kunkin koulutusalan ominaispiirteet huomioiden.
- Opiskelijoiden opintojen suorittamisen tukeminen ja keskeyttämisten ehkäiseminen talousarvion mukaisesti (5 – 8 %).
- Ura- ja opinto-ohjauksen tehostaminen. Braheluotsi-toiminnan vakiinnuttaminen osaksi opiskelijan opintojen ohjausta ja jälkiohjauksen vahvistaminen valmistumisen jälkeen.
- Opiskelijoiden työllistymisen tukeminen: työllistymispolut, moniosaajapolut ja osaamissolut osaksi kaikkien alojen toimintaa.
- Opiskelijoiden jatko-opintoihin siirtyminen tukeminen: Monikampus-alustamallin edelleen kehittäminen: jatko-opintoväylät kaikille aloille ja korkeakoulu yhteistyö ja TKI-yhteistyön tiivistäminen. Väyläopintoja rakennetaan ja toteutetaan yhteistyössä eri ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen kanssa.

- Tavoitteena opiskelijoiden valmistumisajan jälkeisten työllistymis- ja jatko-opintolukemien vuosittainen parannus ja työttömyyslukemien pieneneminen talousarvion mukaisesti (80% / 10%).
- Tukea tarvitsevien opiskelijoiden palveluiden kehittäminen mm. ammatillisten opinpajojen käyttöönotto kaikilla aloilla ja tukea tarvitsevien opiskelijoiden työpaikkaohjauksen kehittäminen.
- Englanninkielisen koulutuksen suunnittelu ja selvitystyö vuoden 2024 aikana. Tavoitteena, että kuntayhtymässä pystyy opiskelemaan tulevaisuudessa myös englanniksi. Englanninkielisten järjestämislupien tarkoituksellisuus. Vieraskielisten opiskelijoiden koulutuspolun edelleen kehittäminen.
- Tutkinnon osaa pienempien opintokokonaisuuksien tarjonnan kehittäminen. Alakohtaisen tutkintotarjonnan vahvistaminen PT, AT, EAT.
- Luodaan toimintamalli opettajien mahdollisuudelle käydä tutustumassa muiden koulutusalojen toimintaan ("kurkista kaverin osastolle"). Vahvistetaan opettajien mahdollisuuksia työelämäosaamisen ylläpitämiseksi.

Kansainvälinen ja kulttuuritietoinen Brahe

- Opiskelijoiden ja opetushenkilöstön kv-vaihdot joka alalta.
- Vastavuoroisuus kumppaniorganisaatioiden kesken. Toimijaverkoston vahvistaminen, uusien yhteistyökumppanien kartoittaminen.
- Virtuaaliliikkuvuuden ja -teknologian suomien mahdollisuuksien hyödyntäminen.
- "Kansainvälisissä työtehtävissä toimiminen" valinnaisen tutkinnonosan käyttöönotto ammatillisiin opintoihin.

Laadukas Brahe

- Kuntayhtymän Intraan rakennetun laadunhallintajärjestelmän ja laatutyökalujen käyttöönotto vuoden 2024 aikana
- Tiedolla johtamisen mittariston käyttöönotto ja kehittäminen vuoden 2024 aikana (ns. päivän tilanne, johdon työpöytä ja opettajan työpöytä). Laatujärjestelmän edelleen kehittäminen tukemaan pedagogista ja tuloksellista työtä.
- Valittujen kehittämistyökalujen jatkuva käyttö kuntayhtymässä ja osastoilla: onnistumiskeskustelukäytäntö, tulokortit, jatkuva parantaminen, 5S
- Kuntayhtymän strategisten painopistealueiden pohjalta luodun nykyisen tiimitoiminnan vakiinnuttaminen ja toimintaedellytysten varmistaminen. Tiimitoiminnan seurantamittariston kehittäminen ja tulosten jakamisen kehittäminen
- Turvallisuusjohtamisen kehittäminen mm. Toyme -ja Secapp-järjestelmien avulla. Turvallisuusasiakirjojen ja toimintaohjeistuksien päivittäminen.

Taloudellinen Brahe

- Taloudellinen toiminta talousarvion pohjalta.
- Tavoitteenmukainen opiskelijavuosisertymä. Suorite- ja vaikuttavuusmittariston seurannan kehittäminen tiedolla johtamisen avulla ja talousarvion mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Henkilöstön määrä suhteutetaan opiskelijamäärään talousarvion mukaisesti
- Monikampus 2.0 jatkuvan oppimisen osaamis- ja innovaatioekosysteemi -tilaselvityksen jatkaminen.

Seuraavassa taulukossa esitellään kuntayhtymän toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2024:

Mittari	Tekniikan alat	Palvelualat	Luovat alat	Luonnonvara-alat
Opiskelijavuosikertymä	510	195	175 (luovat) + 30 (tuva)	205
Keskeyttämisprosentti (enintään)	6	6	6	8
Kaksoistutkinnossa opiskelevat (hlö)	10	4	12	6
Opiskelijoiden työllistyminen ja jatko-opintoihin sijoittuminen % (vähintään) ja työttömyys max. 10%	80 / 10 %	80 / 10 %	80 / 10 %	80 / 10 %
ARVO-opiskelijapalaute (keskiarvo)	4,4	4,4	4,4	4,4
ARVO-työpaikkapalaute (keskiarvo), työpaikkaohjaajapalaute	4,3	4,3	4,3	4,3
Opiskelijaliikkuvuus (hlö)	25	10	15	5
Asiantuntijaliikkuvuus (hlö)	10	5	5	2 – 3
Henkilötyövuodet / opiskelijamäärä	0,14	0,14	0,12	0,2
Päätoimisten opettajien muodollinen pätevyys (%)	90	90	90	90
Henkilökunnan koulutus (pv/hlö)	1–5	1–5	1–5	1–5

Opiskelijavuosi-arvio jakautuu vuonna 2024 toimialoittain ja tutkintotyypeittäin seuraavasti:

	Opiskelijavuositavoite	PT	AT/EAT
Tekniikan alat	510	460	50
Palvelualat	195	170	25
Luovat alat	175	175	
Luonnonvara-alat	205	175	30
TUVA-koulutus	30		
Yhteensä	1 115	980	105

3 KOULUTUSKUNTAYHTYMÄN TALOUS (2024–2026)

3.1 Talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaperusteet

Koulutuskuntayhtymä Brahen vuoden 2024 talousarviovalmistelu perustuu kuntayhtymän hallituksen hyväksymään vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman laadintaohjeisiin. Kuntayhtymän yhtymävaltuusto vahvistaa lopullisen talousarvion ja käyttösuunnitelmat talousarviovuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä sekä hyväksyy mahdolliset tapahtuvat merkittävät talousarviomuutokset tilikauden aikana. Talousarvion laadinnassa on noudatettu Kuntaliiton vuonna 2011 julkaisemaa kunnan ja kuntayhtymän talousarvio- ja taloussuunnitelmasuosituksia. Talousarvio on tehty toimialoittain ja kustannuspaikoittain arvioimalla niiden tulokehitys ja toiminnasta aiheutuvat menot sekä asettamalla niille toiminnalliset tavoitteet.

3.2 Koulutuskuntayhtymän rahoitus ja sen muutokset

Ammatillisen koulutuksen järjestäjien saama kokonaisrahoitus jakaantuu nykyisin perusrahoitukseen, suoritusrahoitukseen, vaikuttavuusrahoitukseen sekä strategiarahoitukseen. Rahoitusmalliin siirryttiin vaiheittain vuodesta 2018 alkaen siten, että perusrahoituksen osuus kokonaisrahoituksesta laski ja muiden rahoituslajien osuus kasvoi vuosittain. Asiaa havainnollistaa taulukko 3.

Taulukko 3

Rahoitus (2018–2024)	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Perusrahoitus	95 %	95 %	70 %	70 %	70 %	70 %	70 %
Suoritusrahoitus	5 %	5 %	20 %	20 %	20 %	20 %	20 %
Vaikuttavuusrahoitus	0 %	0 %	10 %	10 %	10 %	10 %	10 %

Vuoden 2021 alusta ammatillisen koulutuksen rahoitusta koskevaa lainsäädäntöä muutettiin siten, että perusrahoituksen, suoritusrahoituksen ja vaikuttavuusrahoituksen osuudet vakiinnutettiin vuoden 2020 tasolle. Perusrahoituksen osuus on siis toiseksi 70 prosenttia, suoritusrahoituksen osuus 20 prosenttia ja vaikuttavuusrahoituksen osuus 10 prosenttia ammatillisen koulutuksen valtionosuusrahoituksesta. Ammatillisen koulutuksen rahoitus toteutuu nykyisin taulukon 4 mukaisesti.

Taulukko 4

Rahoitus (2024)	Osuus rahoituksesta	Maksuperuste
Perusrahoitus	70 %	Opiskelijoiden osallistuminen tavoitteelliseen ja ohjattuun koulutukseen.
Suoritusrahoitus	20 %	Suoritetut tutkinnot ja tutkinnon osat.
Vaikuttavuusrahoitus	10 %	Työllistyminen ja jatko-opinnot, opiskelija- ja työelämäpalautte.
Strategiarahoitus	4 % (enintään)	Mahdolliset avustukset koulutuksenjärjestäjille.

Nykyisen rahoitusmallin tavoitteena on osaltaan ohjata ammatillisen koulutuksen järjestäjiä muun muassa tiiviimpään yhteistyöhön työelämän kanssa siten, että jokaiselle opiskelijalle varmistetaan sujuva opintojen eteneminen mahdollisimman tehokkaalla tavalla sekä työllistyminen valmistumisen jälkeen.

Vuoden 2024 indeksikorotukset kasvattavat ammatillisen koulutuksen valtionosuuksia (3,4 %) yhteensä noin 34 milj. euroa. Opetus- ja kulttuuriministeriö vahvistaa suoritepäätöksellään joulukuussa 2023 Koulutuskuntayhtymä Brahen vuoden 2024 valtionosuusrahoituksen perusteena olevan tavoitteellisen opiskelijavuosimäärän ja lopullisen kokonaisrahoituksen. Brahen vuodelle 2024 budjetoima valtionosuusrahoitus on arvioitu vuoden 2023 suoritepäätöksen ja lisäsuoritepäätöksen perusteella. Valtionosuusrahoituksen perusteena olevaksi opiskelijavuosimääräksi on arvioitu 1 115 opiskelijatyövuotta ja kokonaisrahoitukseksi 12 504 911 euroa. Keskimääräiseksi opiskelijakoh- taiseksi yksikköhinnaksi vuodelle 2024 on arvioitu 11 215 euroa. Arvio yksikköhinnasta on saatu jakamalla kokonaisrahoitus (12 504 911 euroa) opiskelijavuosimäärällä (1 115 opiskelijavuotta).

3.3 Koulutuskuntayhtymä Brahen toimintatulot ja toimintamenot

Koulutuskuntayhtymä Brahen vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2025–2026 talous- suunnitelmat on laadittu siten, että kuntayhtymä on taloudellisesti itsenäinen. Vuoden 2024 talousarvio on tasapainossa ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelmat ovat yli- jäämäisiä. Kuntayhtymän toiminnasta aiheutuneet menot katetaan valtionosuusrahoi- tuksella ja kuntayhtymän muilla tuloilla, kuten hanke- ja projektirahoituksella sekä pal- velutoiminnasta saatavilla myyntituloilla.

Talousarvion käyttötalousovosassa esitetään tulosalueittain Koulutuskuntayhtymä Bra- hen toimintatulot ja toimintamenot, joihin sisältyvät kuntayhtymän sisäiset tulot ja me- not, suunnitelman mukaiset poistot sekä rahoituskulut. Kuntayhtymän valtuuston ja hal- lituksen, tarkastuslautakunnan, hallinnon ja kv -toiminnan kustannuspaikkojen menot on vyörytetty talousarviossa tulosalueille, joita ovat

- Tekniikan toimiala (KP 200)
- Palveluala (KP 300)
- Luonnonvara-ala (KP 400)
- Luovat/media-ala (KP 500)
- Tuva (KP 600).

Kustannusten jakoperusteena on käytetty tulosalueiden opiskelijamääriä.

Tavoitteet vuoden 2024 talousarviossa ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelmissa

Koulutuskuntayhtymä Brahen talousarvion ja taloussuunnitelmien toteutumisen kan- nalta tärkeitä määrällisiä ja laadullisia tavoitteita tuleville vuosille on esitetty alla ole- vassa luettelossa.

- 1) Käyttötalousmenot sopeutetaan valtionosuusrahoituksen ja kuntayhtymän omien tulojen tasolle. Valtionosuuteen oikeuttamattomaan hanke- ja kehittämistoimintaan sekä palvelutoimintaan voidaan hakea yksityisrahoitusosuuksia elinkeinoelämältä ja kuntarahoitusosuuksia jäsenkunnilta.

- 2) Kuntayhtymän täyttöaste on varsinaisessa suorituspäätöksessä haettujen tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä (1 115).
- 3) Oppilaitosten henkilöstö suhteutetaan niiden taloudelliseen tilanteeseen ja opiskelijamäärään.
- 4) Kuntayhtymän tulorahoitus kattaa 100 % toiminnan menot talousarviovuonna 2024 ja talouden suunnitteluvuosina 2025 sekä 2026.
- 5) Kuntayhtymän/tulosalueiden kiinteistöjen kunnosta huolehditaan hallituilla vuosi- ja peruskorjauksilla niin, että niiden tekninen- ja toiminnallinen taso eivät laske. Kiinteistöjen huolto- ja korjaustyöt tehdään ensisijaisesti kuntayhtymän omana opiskelijatyönä. Toimialojen eri koulutusaloille hankitaan täydennyskalustoa maltillisesti. Talous- ja toimintasuunnitelmassa on suunnitelma vuosien 2024–2026 investoinneista, kuten rakennusten vuosihuollosta, perusparannuksesta ja toimialojen eri koulutusalojen täydennyskalustohankinnoista.
- 6) Tulosalueilla/toimialoilla kehitetään edelleen maksullista palvelutoimintaa tulorahoituksen vahvistamiseksi.

Henkilöstömenot

Koulutuskuntayhtymä Brahen henkilöstömenot ovat vuoden 2024 talousarvion mukaan yhteensä 7 933 741 euroa henkilöstösivukuluineen. Palkkojen henkilöstösivukuluiksi on budjetoitu 20,64 % palkkasummasta.

Koulutuskuntayhtymä Brahen henkilöstömenot kasvavat edellisen vuoden talousarvioon verrattuna 257 101 euroa (noin 3 %). Henkilöstömenoja nostavat henkilökunnan palkkojen yleiskorotukset vuosille 2023 ja 2024. Kunta-alan yleiskorotukset vuonna 2024 ovat noin 4 % ja ne nostavat Brahen henkilöstömenoja vuoden 2023 tasosta noin 2 %, koska korotukset tulevat voimaan 1.6.2024 alkaen. Henkilöstömenot nousevat kunta-alalla korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia vuosina 2022–2025.

Vuonna 2024 Brahen henkilöstömäärän oletetaan säilyvän nykyisellään tai alenevan muutaman määräaikaisen henkilötyövuoden verran, koska määräaikaisten työntekijöiden tarve vaihtelee lukuvuosittain.

Investointimenot, vuosikate ja taloustavoitteet

Koulutuskuntayhtymä Brahen investointisuunnitelma vuodelle 2024 kasvaa 599 000 euroa (noin 64,48 %) vuoden 2023 talousarvioon verrattuna. Kasvu on perusteltu siihen nähden, että Brahessa on pidättäytytty merkittävistä investoinneista viime vuosina. Investointiosassa on varattu määrärahat rakennusten vuosihuoltoon, perusparannukseen ja oppilaitosten osastojen täydennyskalustohankintoihin. Investointien toteutuksessa noudatetaan Koulutuskuntayhtymä Brahen vuodelle 2024 hyväksyttyä investointisuunnitelmaa. Kuten aikaisempina vuosina, investointien toteutukseen vaikuttaa keskeisesti kuntayhtymän oma rahoituskyky. Mittavien talousarvioon budjetoitujen investointien aikataulusta ja toteutuksesta päätetään myöhemmin vuoden 2024 kuluessa

edellisten vuosien tapaan. Investointi- ja kehittämishankkeisiin liittyvät kone- ja laiteinvestoinnit toteutetaan kuitenkin vuoden 2024 kuluessa rahoituspäätösten mukaisesti.

Tuloslaskelman välituloksena esitettävä vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin ilman kuntayhtymän velkaantumista. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Jos vuosikate on siitä vähennettävien suunnitelmapoistojen suuruinen, kuntayhtymän tulorahoitus on riittävä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot. Tulorahoitus on puolestaan alijäämäinen silloin, kun vuosikate alittaa poistot. Koulutuskuntayhtymä Brahen tulevien vuosien investointeja voidaan edelleen jossain määrin rahoittaa kuntayhtymän perustehtävän kannalta tarpeettoman omaisuuden, kuten esimerkiksi kiinteistöjen myynnillä.

Koulutuskuntayhtymä Brahen tuloslaskelman välitulokset, toimintakate ja vuosikate vuosina 2020–2026 on esitetty taulukossa 5.

Taulukko 5 (1 000 e)

TP 2020 - TS 2026	TP 2020	TP 2021	TP 2022*	TA 2023	TA 2024*	TS 2025	TS 2026
Toimintatulot	12 950	13 748	13 567	12 849	13 478	13 748	13 816
Toimintakulut	-10 229	-11 039	-12 152	-12 099	-12 901	-12 953	-13 004
Toimintakate	2 697	2 709	1 415	750	577	795	812
Rahoitustuotot ja -kulut	-4	-1	0	-1	75	40	35
Vuosikate	2 693	2 708	1 415	749	652	835	847
Poistot	-740	-740	-1491	-779	-652	-770	-787
Tilikauden tulos	1 953	1 968	-76		0	65	60
Poistoeron muutos +/-		23	23				
<i>Tilikauden yli- tai alijäämä</i>	<i>1 953</i>	<i>1 991</i>	<i>-53</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>65</i>	<i>60</i>

*TP = tilinpäätös

*TA = talousarvio

Taulukossa 6 on esitetty Koulutuskuntayhtymä Brahen keskeisiä taloustavoitteita.

Taulukko 6

Taloustavoitteet 2024	Mittari	Tavoite
Tulo- ja menorakenne:		
Tulorahoituksen riittävyys kt-menoihin	Vuosikate, milj. e	≥ 0,8 milj. €
Lainamäärä	Lainanhoitokate	> 2
Investoinnit	Investointien tulorahoitus, %	75
	Vuosikate, % poistoista	> 100
Tavara- ja palveluhankintojen arvo	Hankinnat/toimintakulut, %	< 30
Rahoitusasema:		
Vakavaraisuus	Omavaraisuusaste, %	> 80
Vieraan pääoman suhde tulorahoitukseen	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	< 22
Maksuvalmius	Kassan riittävyys, pv	> 25
Tulo- ja menorakenne		
Muun toiminnan osuus tulorahoituksesta	Muut toimintatuot/myyntituoto, %	> 6,5
Henkilöstö:		
	Opiskelijamääriin suhteutettuina	
Tekniikan toimiala		0,14
Palveluala		0,13
Luonnonvara-ala		0,20
Luovat/media-ala		0,12
Lainanhoitokate:		
(vuosikate + korkokulut)/ (korkokulut + lainanlyhennykset)	Tulorahoituksen riittävyys vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun (hyvä yli 2, tyydyttävä 1 - 2, heikko alle 1)	
Investointien tulorahoitusprosentti:		
100 x vuosikate/(investointimenot-rahoitusosuudet)	Prosentti kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista rahoitetaan tulorahoituksella.	
Vuosikate, % poistoista		
	Tunnusluku > 100, jolloin poistot voidaan toteuttaa täysimääräisinä.	
Omavaraisuusprosentti:		
100 x (oma pääoma + varaukset + käyttöomaisuuden arvonkorotukset)/koko pääoma	Tunnusluku mittaa vakavaraisuutta ja kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä.	
Suhteellinen velkaantuneisuusprosentti:		
100 x (vieras pääoma/toimintatuotot)	Ilmoittaa, paljonko käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun	
Maksuvalmius:		
365 pv x rahavarat 31.12./kassasta maksut	Kassan riittävyys päivinä	

3.4 Tilikauden yli/alijäämä

Kuntayhtymän talouden tulee olla kestäväällä pohjalla ja tasapainossa. Lisäksi kuntayhtymän toiminnan tulee olla taloudellisesti tavoitteellista ja suunnitelmallista. Tämä edellyttää pidemmän aikavälin strategista näkemystä toimintaympäristön kehityksestä ja tulevaisuudesta.

Kuntalain mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Alijäämän kattamisvelvoite syntyy, kun kunnan tai kuntayhtymän kuluvaan vuoden taseeseen arvioidaan muodostuvan alijäämäiseksi. Tasearvio on alijäämäinen silloin, kun viimeksi hyväksytyyn tilinpäätöksen ja kuluvaan vuoden talousarvion alijäämäerien yhteenlaskettu määrä on negatiivinen.

Koulutuskuntayhtymä Brahen vuoden 2024 talousarvio on tasapainossa. Tavoitteena on, että kuntayhtymän tulot ovat edelleen tulevina vuosina vähintään yhtä suuret kuin menot ja sen toiminta jatkuu taloudellisesti kannattavana. Brahen vuoden 2022 tilinpäätöksen tulos oli 53 t euroa alijäämäinen ja se johtui kuntayhtymän rakennuskantaan kohdistuneista 771 t euron lisäpoistoista. Brahen rakennuskannasta tehdään edelleen lisäpoistoja vuoden 2023 tilinpäätöksen yhteydessä, jos kuntayhtymän tulos olisi muutoin merkittävästi ylijäämäinen. Brahen edellisten tilikausien ylijäämä oli vuoden 2022 tilinpäätöksessä 6,7 milj. euroa.

3.5 KT-, tulos - ja rahoituslaskelmat sekä investoinnit

Koulutuskuntayhtymä Brahe aloitti toimintansa uuden organisaatorakenteen mukaisesti 1.1.2020. Uudistuneen organisaatorakenteen myötä koulutuskuntayhtymän aikaisempi kolmeen opistoon perustuva organisaatorakenne poistui ja opistojen alainen toiminta siirtyi neljän toimialan tehtäväksi. Muuttuneen organisaatorakenteen myötä kuntayhtymän kirjanpitojärjestelmän toiminto- ja kustannuspaikkarakenne ja raportointi muuttuivat olennaisesti.

Koulutuskuntayhtymä Brahessa otettiin käyttöön vuoden 2022 ja 2023 vaihteessa Softwave Oy:n ”Opiferus® taloussuunnittelu” -ohjelmisto, joka on selainpohjainen sovellus talouden seurantaan ja raportointiin. Ohjelma on edullinen ja hyvä työkalu talouden suunnitteluun, raportointiin sekä ennustamiseen. Koulutuskuntayhtymä Brahe on jo aikaisemmin vuonna 2021 siirtynyt käyttämään Softwave Oy:n ”Opiferus® Johdon Työpöytä” -sovellusta, joka on talouden suunnitteluohjelman kanssa samaa tuoteperhettä.

Seuraavilla sivuilla esitellään kuntayhtymän toimialojen tuloslaskelmat, koko kuntayhtymän tulos- ja rahoituslaskelma vuodelle 2024 sekä rakennus- ja täydennyskalustoinvestoinnit vuosille 2025–2026.

Vuoden 2024 talousarvion tuloslaskelman mukaan kuntayhtymän toimintatuotot ovat noin 4 % suuremmat kuin kuntayhtymän toimintakulut (ks. taulukko 15). Kuntayhtymän ”Vuosikate/poistot” -tunnusluku on 100 %, eli vuosikatteen oletetaan riittävän kattamaan käyttöomaisuuden suunnitelmapoistot. Kuten aikaisempina vuosina, investointeja tehdään tulevana vuonna 2024 edelleen harkitusti.

Taulukko 7

Kuntayhtymän hallinto	TP 2022*	TA 2023	TA 2024*	Muutos %
Toimintatuotot	70 519	15 100	31 000	105 %
Myyntituotot	97	0	0	0 %
Maksutuotot	2 475	0	0	0 %
Tuet ja avustukset	41 572	0	0	0 %
Muut toimintatuotot	26 376	15 100	31 000	105 %
Toimintakulut	-1 578 230	-1 471 094	-1 766 653	20 %
Henkilöstökulut	-609 783	-657 854	-803 063	22 %
Palkat ja palkkiot	-530 922	-542 203	-665 669	23 %
Henkilösivukulut	-80 799	-115 651	-137 394	19 %
Henkilöstökorvaukset	1 937	0	0	0 %
Palvelujen ostot	-351 672	-453 670	-492 560	9 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-332 936	-257 270	-326 320	27 %
Muut toimintakulut	-283 838	-102 300	-144 710	41 %
Toimintakate	-1 507 711	-1 455 994	-1 735 653	19 %
Vyörytystulot	1 515 023	1 455 994	1 735 653	19 %
Vuosikate	7 313	1	0	0 %
Tilikauden tulos	7 313	1	0	0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 313	1	0	0 %

*TP = tilinpäätös

*TA = talousarvio

Taulukko 8

Hankkeet ja strategiaraha	TP 2022*	TA 2023	TA 2024*	Muutos %
Toimintatuotot	994 835	548 950	525 630	-4 %
Tuet ja avustukset	858 203	548 950	525 630	-4 %
Muut toimintatuotot	136 633	0	0	0 %
Toimintakulut	-1 120 630	-626 662	-633 155	1 %
Henkilöstökulut	-677 007	-372 122	-330 855	-11 %
Palkat ja palkkiot	-558 962	-306 701	-274 250	-11 %
Henkilösivukulut	-120 029	-65 421	-56 605	-13 %
Henkilöstökorvaukset	1 984	0	0	0 %
Palvelujen ostot	-171 147	-224 030	-99 600	-56 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-15 297	0	-121 800	0 %
Muut toimintakulut	-257 179	-30 510	-80 900	165 %
Toimintakate	-125 795	-77 712	-107 525	38 %
Vuosikate	-125 795	-77 712	-107 525	38 %
Tilikauden tulos	-125 795	-77 712	-107 525	38 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-125 795	-77 712	-107 525	38 %

*TP = tilinpäätös

*TA = talousarvio

Taulukko 9

Tekniikan ala	TP 2022*	TA 2023	TA 2024*	Muutos %
Toimintatuotot	5 150 561	5 429 250	5 544 851	2 %
Myyntituotot	5 111 654	5 354 550	5 469 351	2 %
Tuet ja avustukset	8 240	0	0	0 %
Muut toimintatuotot	30 667	74 700	75 500	1 %
Toimintakulut	-4 042 353	-4 158 106	-4 323 437	4 %
Henkilöstökulut	-2 635 085	-2 803 076	-2 750 137	-2 %
Palkat ja palkkiot	-2 120 424	-2 310 291	-2 279 621	-1 %
Henkilösivukulut	-550 053	-492 785	-470 516	-5 %
Henkilöstökorvaukset	35 391	0	0	0 %
Palvelujen ostot	-496 214	-519 400	-619 270	19 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-738 257	-707 800	-819 360	16 %
Muut toimintakulut	-172 798	-127 830	-134 670	5 %
Toimintakate	1 108 208	1 271 144	1 221 414	-4 %
Vyörytystulot	33 765	2 356 794	2 339 564	-1 %
Vyörytysmenot	-759 165	-3 036 672	-3 072 971	1 %
Vuosikate	382 808	591 266	488 007	-17 %
Poistot ja arvonalentumiset	-805 395	-376 900	-285 000	-24 %
Tilikauden tulos	-422 587	214 366	203 007	-5 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-422 587	214 366	203 007	-5 %

*TP = tilinpäätös

*TA = talousarvio

Taulukko 10

Palveluala	TP 2022*	TA 2023	TA 2024*	Muutos %
Toimintatuotot	2 330 418	1 977 330	1 913 011	-3 %
Myyntituotot	2 321 430	1 961 130	1 910 811	-3 %
Maksutuotot	4 161	4 300	0	-100 %
Muut toimintatuotot	4 826	11 900	2 200	-82 %
Toimintakulut	-1 895 842	-2 107 552	-2 015 851	-4 %
Henkilöstökulut	-1 319 671	-1 341 512	-1 301 351	-3 %
Palkat ja palkkiot	-1 052 124	-1 105 669	-1 078 706	-2 %
Henkilösivukulut	-273 613	-235 843	-222 645	-6 %
Henkilöstökorvaukset	6 065	0	0	0 %
Palvelujen ostot	-197 337	-332 740	-280 200	-16 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-332 622	-366 420	-388 900	6 %
Muut toimintakulut	-46 211	-66 880	-45 400	-32 %
Toimintakate	434 577	-130 222	-102 840	-21 %
Vyörytystulot	14 833	1 213 945	1 271 875	5 %
Vyörytysmenot	-333 506	-1 480 811	-1 555 116	5 %
Vuosikate	115 904	-397 088	-386 081	-3 %
Poistot ja arvonalentumiset	-410 548	-111 600	-105 300	-6 %
Tilikauden tulos	-294 644	-508 688	-491 381	-3 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-294 644	-508 688	-491 381	-3 %

*TP = tilinpäätös

*TA = talousarvio

Taulukko 11

Luonnonvara-ala	TP 2022*	TA 2023	TA 2024*	Muutos %
Toimintatuotot	2 748 310	2 930 040	3 106 352	6 %
Myyntituotot	2 671 137	2 829 140	3 008 352	6 %
Tuet ja avustukset	27 825	24 200	25 000	3 %
Muut toimintatuotot	49 348	76 700	73 000	-5 %
Toimintakulut	-2 224 319	-2 265 669	-2 508 580	11 %
Henkilöstökulut	-1 251 135	-1 393 769	-1 468 400	5 %
Palkat ja palkkiot	-992 827	-1 148 743	-1 217 177	6 %
Henkilösivukulut	-258 689	-245 026	-251 223	3 %
Henkilöstökorvaukset	381	0	0	0 %
Palvelujen ostot	-438 074	-334 420	-452 460	35 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-491 430	-429 410	-487 420	14 %
Muut toimintakulut	-43 680	-108 070	-100 300	-7 %
Toimintakate	523 990	664 371	597 772	-10 %
Vyörytystulot	10 755	997 576	1 090 316	9 %
Vyörytysmenot	-241 824	-1 263 898	-1 435 465	14 %
Vuosikate	292 922	398 049	252 622	-37 %
Poistot ja arvonalentumiset	-196 787	-171 800	-172 100	0 %
Tilikauden tulos	96 135	226 249	80 522	-64 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	96 135	226 249	80 522	-64 %

*TP = tilinpäätös

*TA = talousarvio

Taulukko 12

Luovat alat	TP 2022*	TA 2023	TA 2024*	Muutos %
Toimintatuotot	1 891 332	1 688 420	1 982 863	17 %
Myyntituotot	1 882 277	1 688 420	1 976 863	17 %
Muut toimintatuotot	9 055		6 000	
Toimintakulut	-1 123 547	-1 292 773	-1 430 828	11 %
Henkilöstökulut	-866 141	-960 743	-1 086 568	13 %
Palkat ja palkkiot	-690 585	-791 843	-900 669	14 %
Henkilösivukulut	-192 133	-168 900	-185 899	10 %
Henkilöstökorvaukset	16 577			
Palvelujen ostot	-122 535	-170 680	-167 700	-2 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-108 770	-114 030	-134 180	18 %
Muut toimintakulut	-26 101	-47 320	-42 380	-10 %
Toimintakate	767 785	395 647	552 035	40 %
Vyörytystulot	10 326	921 569	1 054 430	14 %
Vyörytysmenot	-232 165	-1 141 594	-1 367 233	20 %
Vuosikate	545 946	175 622	239 232	36 %
Poistot ja arvonalentumiset	-78 048	-89 400	-90 000	1 %
Tilikauden tulos	467 898	86 222	149 232	73 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	467 898	86 222	149 232	73 %

*TP = tilinpäätös

*TA = talousarvio

Taulukko 13

Tuva	TP 2022*	TA 2023	TA 2024*	Muutos %
Toimintatuotot	201 065	260 140	374 864	44 %
Myyntituotot	200 952	260 140	374 864	44 %
Muut toimintatuotot	113	0	0	0 %
Toimintakulut	-139 452	-177 114	-223 067	26 %
Henkilöstökulut	-111 741	-147 564	-193 367	31 %
Palkat ja palkkiot	-92 994	-121 622	-160 285	32 %
Henkilösivukulut	-19 897	-25 942	-33 082	28 %
Henkilöstökorvaukset	1 149	0	0	0 %
Palvelujen ostot	-5 851	-18 960	-19 200	1 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-21 424	-8 650	-9 100	5 %
Muut toimintakulut	-436	-1 940	-1 400	-28 %
Toimintakate	61 613	83 026	151 797	83 %
Vyörytystulot	840	6 150	6 500	6 %
Vyörytysmenot	-18 883	-29 054	-67 553	133 %
Vuosikate	43 570	60 123	90 745	51 %
Tilikauden tulos	43 570	60 123	90 745	51 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	43 570	60 123	90 745	51 %

*TP = tilinpäätös

*TA = talousarvio

Taulukko 14

Rahoitustuotot ja -kulut	TP 2022*	TA 2023	TA 2024*	Muutos %
Rahoitustuotot ja -kulut	-377	-561	75 400	-13540 %
Vuosikate	-377	-561	75 400	-13540 %
Tilikauden tulos	-377	-561	75 400	-13540 %
Tilinpäätössiirrot	22 537	0	0	0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	22 160	-561	75 400	-13540 %

*TP = tilinpäätös

*TA = talousarvio

Taulukko 15

Koulutusky Brahe	TP 2022*	TA 2023	TA 2024*	Muutos %
Toimintatuotot	13 592 610	12 849 230	13 478 571	5 %
Myyntituotot	12 195 575	12 093 380	12 740 241	5 %
Maksutuotot	6 636	4 300	0	-100 %
Tuet ja avustukset	935 840	573 150	550 630	-4 %
Muut toimintatuotot	454 558	178 400	187 700	5 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0 %
Toimintakulut	-12 177 000	-12 098 969	-12 901 571	7 %
Henkilöstökulut	-7 476 177	-7 676 639	-7 933 741	3 %
Palkat ja palkkiot	-6 043 449	-6 327 071	-6 576 377	4 %
Henkilösivukulut	-1 496 213	-1 349 568	-1 357 364	1 %
Henkilöstökorvaukset	63 485	0	0	0 %
Palvelujen ostot	-1 800 466	-2 053 900	-2 130 990	4 %
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-2 062 420	-1 883 580	-2 287 080	21 %
Avustukset	0	0	0	0 %
Muut toimintakulut	-837 937	-484 850	-549 760	13 %
Toimintakate	1 415 610	750 261	577 000	-23 %
Valtionosuudet	0	0	0	0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-377	-561	75 400	

Vyörytystulot	1 585 542	6 952 028	7 498 338	8 %
Vyörytysmenot	-1 585 542	-6 952 028	-7 498 338	8 %
Vuosikate	1 415 233	749 700	652 400	-13 %
Poistot ja arvonalentumiset	-1 490 777	-749 700	-652 400	-13 %
Tilikauden tulos	-75 545	0	0	-1075 %
Satunnaiset erät	0	0	0	0 %
Tilinpäätössiirrot	22 537	0	0	0 %
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-53 008	0	0	-1075 %

*TP = tilinpäätös

*TA = talousarvio

Taulukko 16

Rahoituslaskelma	TP 2022*	TA 2023*	TA 2024*	Muutos %
Vuosikate	1 415 233	749 700	652 400	115 %
Toiminnan rahavirta yht.	1 415 233	749 700	652 400	115 %
Investointimenot	-469 137	-929 000	-1 528 000	61 %
Rah.osuudet invest. menoihin				
Pysyvien vastaavien				
Käyttööm. myyntituotot	233 251		70 000	0 %
Investointien rahavirta yht.	-235 886	-929 000	-1 458 000	64 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 179 347	-179 300	-805 600	22 %
Lainakannan muutokset				
Pitkäaik. lainojen muutos +/-	0	0	0	
Lyhytaik. lainojen muutos +/-	0	0	0	
Oman pääoman muutos +/-	0			
Lainakannan muutokset yht. +/-	0	0	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiant.var.ja po:n muut.	82	0		
Vaihto-omaisuuden muutos	-37 910	0	-35 000	0 %
Saamisten muutos	417 282	40 000	200 000	20 %
Korottomien velkojen muutos	-224 333	0	-50 000	0 %
Rahoituksen rahavirta	155 120	40 000	115 000	35 %
Rahavarojen muutos	1 334 467	-139 300	-690 600	20 %

*TP = tilinpäätös

*TA = talousarvio

Investoinnit 2024–2026

Koulutuskuntayhtymä Brahen investoinnit (2022–2026) on esitetty hallinnon ja toimialojen osalta seuraavissa investointitaulukoissa.

Rakennusinvestoinnit

Yleishallinto	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
1115/120 Brahen yksiköiden jäteasemat (tot v. 2024)		50 000	50 000		
<i>Rakennusinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>	0	50 000	50 000	0	0
Yleishallinto/investoinnit yht.	0	50 000	50 000	0	0

TP = tilinpäätös
TA = talousarvio

Tekniikan alat	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
<u>Autoala 1115/225</u>					
Työsaliin lattioiden korjaus n. 920 neliötä		0	0	2 500	2 500
		0	0	0	0
RAO:n kiinteistöjen perusparannus Runkoviemäröinnin uusiminen vaiheittain <i>Rakennusinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>					
Investoinnit yht.	0	0	0	2 500	2 500
<u>Sähkö- ja automaatioala 1115/230</u>					
<i>Rakennusinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>					
Investoinnit yht.	0	0	0	0	0
<u>Kone- ja tuotantotekniikan ala 1115/215</u>					
Raepuhallustilan rakentaminen		0	0	20 000	
RAO:n kiinteistöjen perusparannus Runkoviemäröinnin uusiminen vaiheittain <i>Rakennusinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>					
Investoinnit yht.	0	0	0	20 000	0
<u>Rakentamisenala (pinta-, talo- ja rakennustekniikka) 1115/222</u>					
RAO:n kiinteistöjen perusparannus Runkoviemäröinnin uusiminen vaiheittain <i>Rakennusinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>					
Investoinnit yht.	0	0	0	0	0
<u>SISU/VERHO 1115/233</u>					
Jätekatoksen/-aitauksen rakentaminen <i>Rakennusinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>		20 000	50 000		
Investoinnit yht.	0	20 000	50 000	0	0
<u>Laboratorioala 1115/245</u>					
RAO:n kiinteistöjen perusparannus Runkoviemäröinnin uusiminen vaiheittain <i>Rakennusinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>					
Investoinnit yht.	0	0	0	0	0
<u>Rakennukset tekniikan ala 1115/270</u>					
Tervahovinkatu 2 kiinteistön aurinkopaneelit			35 000		
Investoinnit yht.	0	0	35 000	0	0
Tekniikan alat/investoinnit yht.	0	20 000	85 000	22 500	2 500

TP = tilinpäätös
TA = talousarvio

Palvelualue	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Logistiikka-ala 1115/318					
Terminaalirakennus				160 000	160 000
Lastauslaituri opetuskäyttöön				25 000	
RAO:n kiinteistöjen perusparannus					
Runkoviemäröinnin uusiminen vaiheittain					
Rakennusinvestoinnit tilinpäätös 2022					
Investoinnit yht.	0	0	0	185 000	160 000
Hotelli- ja ravintola-ala 1115/316					
Pukuhuoneiden saneeraus				10 000	
Opettajien työhuoneiden saneeraus					10 000
Runkoviemäröinnin uusiminen vaiheittain		0	0		
Rakennusinvestoinnit tilinpäätös 2022	0				
Investoinnit yht.	0	0	0	10 000	10 000
Hius- ja kauneudenhoitoala 1115/312					
Rossipohjan puhdistus- ja korjaustyöt			50 000		
Julkisivujen maalaus		10 000	10 000		
Rakennusinvestoinnit tilinpäätös 2022	0				
Investoinnit yht.	0	10 000	60 000	0	0
Puhtaus- ja kiinteistöpalveluala 1115/319					
RAO:n kiinteistöjen perusparannus			10 000		
Tervahovinkadun aulan akustointi					
Rakennusinvestoinnit tilinpäätös 2022	0				
Investoinnit yht.	0	0	10 000	0	0
Terveys- ja hyvinvointiala 1115/311					
RAO:n kiinteistöjen perusparannus					
Runkoviemäröinnin uusiminen vaiheittain					
Rakennusinvestoinnit tilinpäätös 2022	0				
Investoinnit yht.	0	0	0	0	0
Rakennukset palveluala 1115/370					
Tervahovinkatu 2 kiinteistön aurinkopaneelit			15 000		
Investoinnit yht.	0	0	15 000		
Palvelualueat/investoinnit yht.	0	10 000	85 000	195 000	170 000

TP = tilinpäätös
TA = talousarvio

Luonnonvara-ala	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Rakennusinvestoinnit					
Korjaamohalli/monitoimitila					
uudisrakennus					
asuntolan 1 ja 2 pintaremontti ja uudet kalusteet		140 000			
Vanha asuntola (pikkupuoli)			50 000		
Katto					
Henkilökunnan rivitalot					
Talo A ja B peruskorjaus					
Rivitalot ja asuntolat					
Uudet ulko-ovet					
Päärakennus		35 000	35 000		
Maalaus ja ikkunoiden kunnostus					
HUK					
Kone- ja kärrykatos					
Pihatto					
Hevosurheilukeskuksen laajennuksen suunnittelu, luvat ja rakennus		0	15 000	400 000	
moduuliluokat 2-4 kpl			150 000		
toimiston lämmitysputket ja alapohja			100 000		
paritalon vesi- ja lämmitysputket			30 000		
Rakennusinvestoinnit tilinpäätös 2022	36 875				
Luonnonvara-alaat/investoinnit yht.	36 875	175 000	380 000	400 000	0

TP = tilinpäätös
TA = talousarvio

Luovat alat/media-ala	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
	0				
	0				
Peruskorjaus, Sofia Lybeckerinkatu		0	50 000		
Ikkunoiden ja ulko-ovien uusimien					
Hissi (hankittiin 6/2023)					
Sisäremontti					
(desibeliovet, tilojen muutos- ja viimeistelytyöt)		20 000	20 000		
Rakennusinvestoinnit tilinpäätös 2022					
Investoinnit yht.	0	20 000	70 000	0	0
Luovat alat/media investoinnit yht.	0	20 000	70 000	0	0

* TP = tilinpäätös
* TA = talousarvio

Rakennusinvestoinnit yht. (Brahe)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Hallinto 1115		50 000	50 000		
Palveluala 1115	0	10 000	85 000	195 000	170 000
Tekniikan alat 1115	0	20 000	85 000	22 500	2 500
Luovat alat/media 1118	0	20 000	70 000	0	0
Luonnonvara-alat 1122	36 875	175 000	380 000	400 000	0
Yhteensä	36 875	275 000	670 000	617 500	172 500

TP = tilinpäätös

TA = talousarvio

Kone- ja laiteinvestoinnit

Yleishallinto 1177/120	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
IT-järjestelmän uusiminen ja kehittäminen		0	0	10 000	10 000
Häiriö- ja poikkeustilanneviestintäjärjestelmä					
<i>Kone- ja laiteinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>	100				
Yleishallinto investoinnit yht	100	0	0	10 000	10 000

TP = tilinpäätös

TA = talousarvio

Tekniikan alat	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Autoala 1168/225					
Alustadynamometri		32 000			
Oppimisympäristö autoja 1-3kpl				10 000	10 000
Nelipyöräsuuntauslaite				24 000	
Auto-osaston sähköpääkeskus, uusinta					10 000
asennustyökalujen ja työkaluvaraston uudistus				10 000	
Rengastyökoneiden uusinta			15 000		
Sähkö- ja matkailuautojen nostin			15 000		
<i>Kone- ja laiteinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>	20 430				
Investoinnit yht.	20 430	32 000	30 000	44 000	20 000
Kone- ja tuotantotekniikka 1165/215					
LEVY JA HITSAUS					
särmäyskoneen kunnostus		6 000			
Metallivannesahat 2 kpl yht		10 000			
Hiekkapuhalluskaappi		3 500			
Trukki yhteiskäyttöön logistiikan kanssa, ½ - hankintahinta					
KONEISTUS					
koneistuksen työstökeskuksen uusinta; jyrsin ja aarporaus		115 000			
sorvi pyörivillä työkaluilla		95 000			
Koneistamon työkalujärjestelmä				6 000	
CNC-ohjelmointiyksiköt 4 kpl ja CNC-jyrsin + CNC-sorvin työkalut			39 000		
Mittavälineiden päivitys			10 000		
MasterCAM -ohjelma CD/CAM koulutukseen			16 000		
KONEASENNUS					
Iso laakerointitähti		35 000			
<i>Kone- ja laiteinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>	161 106				
Investoinnit yht.	161 106	264 500	65 000	6 000	0
Sähkö- ja automaatioala 1169/230					
Sähkövoimatekniikan opetuskaluston uud.				10 000	10 000
Aurinko- ja tuulivoimatekniikan oppimisympäristön varustaminen				20 000	
Aurinkosähköjärjestelmä			17 000		
<i>Kone- ja laiteinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>	3 969				
Investoinnit yht.	3 969	0	17 000	30 000	10 000
Rakentamisenala (pinta-, talo- ja rakennustekniikka) 1167/222					
RAKENNUS					
Käsityökoneet (LVI- ja rakentamisosasto)				20 000	20 000
SIRA					
Sisärakentamisen opetuskaluston täydennys		10 000			
kannettavat tietokoneet opiskelijakäyttöön			14 000		
LVI					
Ilmavesilämpöpumppu opetuskäyttöön			15 000		
<i>Kone- ja laiteinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>	8 983				
Investoinnit yht.	8 983	10 000	29 000	20 000	20 000
SISUVERHO 1167/233					
Puupajalaitteet, laitekannan uusiminen					15 000
It-kalusto ja -laitteet (Tietokonekannan ajan tasalla pitämiseen)				10 000	35 000
<i>Kone- ja laiteinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>	0	0	0		
Investoinnit yht.	0	0	0	10 000	50 000
Laboratorioala 1172/245					
Tarvikkeiston ja labravälineiden uusiminen					10 000
Laminaarikaappi		5 000			
Inkubaattorit		6 000			
Analyysivaaka ja alustat		4 000			
Kipinäsuojattu jääkaappi		1 500			
GC				20 000	
HPLC, IC				10 000	
AAS-laite			25 000		
<i>Kone- ja laiteinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>	0	16 500	25 000		
Investoinnit yht.	0	16 500	25 000	30 000	10 000
Tekniikan alat investoinnit yht.	194 488	323 000	166 000	140 000	110 000

TP = tilinpäätös

TA = talousarvio

Palvelualue	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Logistiikka-ala 1166/318					
Lavettikärri		50 000			
Kuorma-auto				90 000	0
Kuormalava				40 000	
Kuormansidontaharjoittelukontti			10 000		
Lumi- ja roskalava		17 000			
Rahtilava					25 000
Linja-auto			120 000	0	
<i>Kone- ja laiteinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>	84 812				
Investoinnit yht.	84 812	67 000	130 000	130 000	25 000
Hius- ja kauneudenhoitoala 1171/312					
<i>Kosmetologipaikkojen lisäkalustus, laitteisto</i>		15 000			
<i>Asiakastilan pesupaikat, 4 kpl</i>		12 000			
<i>Asiakastyötilojen valaistuksen uusiminen</i>			10 000		
<i>Asiakastyöpisteiden kalusteiden vaiheittainen uusiminen</i>			10 000	10 000	10 000
<i>Kone- ja laiteinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>	0				
Investoinnit yht.	0	27 000	20 000	10 000	10 000
Puhtaus- ja kiinteistöpalveluala 1173/319					
Kiinteistöhoitokaluston uusiminen		15 000		10 000	10 000
Laitoshuollon koneet ja laitteet		15 000		10 000	10 000
Laitoshuollon koneet ja laitteet mm. siivousrobotti			30 000	15 000	10 000
Taajamatractori "Wille" perävaunu			35 000		
<i>Kone- ja laiteinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>	15 969				
Investoinnit yht.	15 969	30 000	65 000	35 000	30 000
Hotelli- ja ravintola-ala 1170/316					
Opetuskeittiön laitteiden uusiminen (mm. jääkaappi ja vitriini jne.)		10 000	20 000	20 000	20 000
<i>Kone- ja laiteinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>	17 686				
Investoinnit yht.	17 686	10 000	20 000	20 000	20 000
Terveys- ja hyvinvointiala 1171 /311					
Laitteiden uusimiseen liittyviä hankintoja				15 000	
<i>Kone- ja laiteinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>	0	0	0		
Investoinnit yht.	0	0	0	15 000	0
Palvelualueat/investoinnit yht.	118 467	134 000	235 000	210 000	85 000

TP = tilinpäätös
TA = talousarvio

Yhteiset aineet 1164/210-310	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Yto-opetusluokkien opettajan sähköiset työpöydät (4kpl) ja tietokoneiden päivitystä		15 000	15 000	15 000	
<i>Kone- ja laiteinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>	0				
Investoinnit yht.	0	15 000	15 000	15 000	0

TP = tilinpäätös
TA = talousarvio

Luonnonvara-ajat 1175/400	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
minibussi					
ruokinta-automaatti hevosille					
eläintenhoitajien ja riistan kalustoa					
nosturi (käytetty)					
Maa- ja hevospuolen opetuskalustoa (traktori)					
Maarakennusalan opetuskalustoa (maansiirtokärri)					
Kiinteistönhoidon/raviradan kalustoa (lumilinko)			60 000		
traktori			40 000		
puukärri					
<i>Kone- ja laiteinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>	102 419				
Luonnonvara-ajat/investoinnit yht.	102 419	0	100 000	0	0

TP = tilinpäätös
TA = talousarvio

Luovat alat/media-alat 1176/500	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Media-ala					
Valokuvauskalusto (laitekannan ylläpitäminen ja ajantasaistaminen vastaamaan työelämän vaatimuksia.)			15 000		
It-kalusto ja -laitteet (tietokonekannan ajan tasalla pitämiseen). Neljän eri luokan koneiden ajantasaistamista osittain, 40 konetta.		55 000	70 000	55 000	55 000
Läppärikärry ytot ja Opinpaja+Opinpajan muiden laitteiden mm. piirtonäytöt uusinta (vastaaminen eOpinpajan ja eOhjauksen tarpeisiin sekä oppivelvollisuusiän nousuun ja maksuttomuuteen). 2023 Taiteen padit ja piirtimet 17 000€.		20 000			
Tietokone- ja työluokkien kalustus. Opetustilojen ajanmukaistamiseen (tiimiopettajuus, työpajamaisuus). luokkatilojen tuolit.		10 000	10 000	10 000	10 000
Videokalusto (videotuotantokalusto vaatii päivittämistä, jotta pystytään tuottamaan nykyisten standardien mukaista videota. Streamkoulutuksen kehittäminen. Varautuminen elokuvatuotanto- ja eSport-koulutusten aloittamiseen.) HUOM! Jos lähdetään kehittämään kyseisiä koulutuksia.			50 000	30 000	
Ääni- ja valokalusto (laitekantaa täytyy ajanmukaistaa vastaamaan työelämän tarpeita. 2023-2024 line array järjestelmän hankinta.) Tätä olisi siis ajatus hyödyntää myös auditoriossa "isommissa" tapahtumissa. Olisi kuitenkin meidän käytössä ja ripustamme sinne tarvittaessa, jos esim. musiikkia/ teatteria tms. ohjelmassa.		65 000	165 000		
Pelituotantokalusto (laitekannan ylläpitäminen ja ajantasaistaminen vastaamaan työelämän vaatimuksia.) Rokoko motion capture suit (6000€), Einscan einstar 3D scanner + tarvikkeet (4 000 €), Ultimaker S5 3D printer (5500 €)		15 000	15 000		
Taidekontti		17 000	17 000		
<i>Kone- ja laiteinvestoinnit tilinpäätös 2022</i>	96 604				
Luovat alta/media-alat Investoinnit yht.	96 604	182 000	342 000	95 000	65 000

TP = tilinpäätös
TA = talousarvio

Kone- ja laiteinvestoinnit yht. (Brahe)	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Yleishallinto 120	100	0	0	10 000	10 000
Palvelualat 300	118 467	134 000	235 000	210 000	85 000
Tekniikan alat 200	194 488	323 000	166 000	140 000	110 000
Yhteiset aineet	0	15 000	15 000	15 000	0
Luovat alat/media 500	96 604	182 000	342 000	95 000	65 000
Luonnonvara-alat 400	102 419	0	100 000	0	0
Investoinnit yhteensä 2020 - 2024	512 078	654 000	858 000	470 000	270 000

TP = tilinpäätös
TA = talousarvio

Rakennusinvestoinnit ja kone- ja laiteinvestoinnit yhteensä

Investoinnit yht. (Brahe)	TP-TA-TS 2022 - 2026	TP 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Rakennusinvestoinnit	Yhteensä	36 875	275 000	670 000	617 500	172 500
Kone- ja laiteinvestoinnit	Yhteensä	512 078	654 000	858 000	470 000	270 000
Yhteensä	Yhteensä	548 953	929 000	1 528 000	1 087 500	442 500

TP = tilinpäätös
TA = talousarvio